

ประกาศนายทะเบียนพรรคการเมือง

เรื่อง รับผิดชอบการจัดตั้งพรรคนิสิตไทย

ด้วย นายทะเบียนพรรคการเมืองได้รับแจ้งการจัดตั้งพรรคการเมือง ชื่อ พรรคนิสิตไทย ตามมาตรา ๑๔ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ ไว้ใน ทะเบียนพรรคการเมือง เลขที่ ๖/๒๕๕๕ ตั้งแต่วันที่ ๘ มิถุนายน ๒๕๕๕ โดยมีรายละเอียดเกี่ยวกับ นโยบายพรรคการเมือง ข้อบังคับพรรคการเมือง และรายชื่อคณะกรรมการบริหารพรรคการเมืองของ พรรคนิสิตไทย ดังนี้

นโยบายพรรคนิสิตไทย

พ.ศ. ๒๕๕๕

คำปรารภ

“พรรคนิสิตไทย” ยึดมั่นการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข “พรรคนิสิตไทย” มีความมุ่งมั่นที่จะสร้างประเทศให้มีความมั่นคงในเอกราช มีความก้าวหน้าทางเศรษฐกิจและการพัฒนาทางสังคม และพรรคจะมุ่งสร้างทัศนคติให้ประชาชนมีความรักชาติ รู้จัก สิทธิ หน้าที่ และมีความรับผิดชอบ ตลอดจนมีความสำนึกในประโยชน์ส่วนรวมอันเป็นกฎเกณฑ์ของ การอยู่ร่วมกันในสังคม

“พรรคนิสิตไทย” ตระหนักถึงความสำคัญของจารีตประเพณี การดำเนินชีวิตประจำวัน และสภาพสังคมของคนไทย และตระหนักถึงความสำคัญของรัฐธรรมนูญในฐานะที่เป็นกฎหมายสูงสุด ของประเทศที่ให้หลักประกันแก่สิทธิ เสรีภาพส่วนบุคคลของประชาชน และเป็นกฎหมายสูงสุดที่กำหนด กรอบกติกาในการใช้อำนาจอธิปไตยของสถาบันการเมือง อันประกอบด้วย บุคคลที่ได้รับเลือกตั้งจากผู้มีสิทธิ เลือกตั้งในระบอบประชาธิปไตย

ฉะนั้น “พรรคนิสิตไทย” จึงกำหนดแนวนโยบาย ดังต่อไปนี้

(๑) นโยบายหลักในการปกครองระบอบประชาธิปไตยของไทย

๑.๑) ประเทศไทยเป็นเอกราชอาณาจักรอันหนึ่งอันเดียวจะแบ่งแยกมิได้และมีการปกครอง ระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข

๑.๒) ประเทศไทยมีเสรีภาพบริบูรณ์ในการนับถือศาสนา โดยพระมหากษัตริย์ทรงเป็นพุทธมามกะ และทรงเป็นอัครศาสนูปถัมภกในทุกศาสนา

๑.๓) จะเทิดทูนองค์พระมหากษัตริย์เป็นสถาบันสูงสุด ผู้ใดจะละเมิดมิได้

๑.๔) จะเคารพและเชื่อมั่นในรัฐธรรมนูญ และดำเนินการการเมืองตามวิถีทางที่รัฐธรรมนูญกำหนด

(๒) นโยบายเพื่อการดำเนินกิจการทางการเมือง

๒.๑) การปฏิรูปการเมือง

พรรคจะเสนอและดำเนินการเพื่อให้มีการปรับปรุง “ระบบสถาบันการเมือง” (rationalization) ตามรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบัน (พ.ศ. ๒๕๔๐) ให้เป็นระบบที่มีประสิทธิภาพและมีการถ่วงดุลและตรวจสอบซึ่งกันและกันระหว่างฝ่ายบริหารและฝ่ายนิติบัญญัติ มิให้เกิดการผูกขาดอำนาจรัฐไว้กับกลุ่มการเมืองเดียวกัน โดยสมาชิกรัฐสภาไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ตาม “มโนธรรม” (conscience) ของตนเนื่องจากถูกบังคับให้สังกัดพรรคการเมืองและต้องปฏิบัติตามมติของพรรคการเมือง ทั้งนี้ โดยจะยังคงเป็นและอยู่ภายใต้ “ระบบรัฐสภา” (parliamentary system) อันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข

พรรคจะเสนอแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบัน เพื่อให้การจัดตั้งองค์กรเพื่อทำการแก้ไขรัฐธรรมนูญทั้งฉบับ โดยมีหลักการในสาระสำคัญ ดังต่อไปนี้

(๑) ยืนยันในพระราชอำนาจของพระมหากษัตริย์ในการพระราชทาน “คำแนะนำ” (advice) ในการแก้ไขรัฐธรรมนูญ อันเป็นหลักการตามจารีตประเพณีอันยาวนานในการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข

(๒) จัดให้มีการคัดสรรและจัดตั้ง “คณะบุคคล” ขึ้นคณะหนึ่ง ซึ่งโดยหลักการจะประกอบด้วย อดีตนักการเมืองที่มีประสบการณ์ทางการเมืองกับผู้เชี่ยวชาญกฎหมายรัฐธรรมนูญที่ไม่มีผลประโยชน์เกี่ยวข้องกับพรรคการเมืองหรือนักการเมือง คณะบุคคลนี้จะเป็นองค์กรผู้รับผิดชอบในการยกร่างและเสนอร่างรัฐธรรมนูญ พร้อมด้วยจัดทำเอกสารอธิบายหลักการสำคัญของร่างรัฐธรรมนูญ และเหตุผลให้ประชาชนได้รับทราบโดยทั่วกัน

ในการยกร่างรัฐธรรมนูญ คณะบุคคลดังกล่าวจะต้องจัดให้มีวิธีการทบทวนและตรวจสอบข้อคิดเห็นของสถาบันการเมือง รัฐสภา กลุ่มผลประโยชน์ และประชาชนทั่วไปอย่างทั่วถึง

(๓) การให้ความเห็นชอบร่างรัฐธรรมนูญเพื่อนำมาใช้บังคับ จะกระทำโดยการออกเสียง “ประชามติ” (referendum) ทั้งประเทศ

(๔) จะมีบทบัญญัติกำหนดให้การปรับปรุงรัฐธรรมนูญให้เสร็จสิ้นภายในระยะเวลาที่กำหนดไว้ประมาณ ๑ ปี นับแต่วันจัดตั้งคณะบุคคลดังกล่าวตาม (๒)

(๕) จะแก้กฎหมายรัฐธรรมนูญทุก ๆ ๔ ปี เป็นอย่างน้อยเพื่อให้ทันสมัยกับเหตุการณ์ปัจจุบันของบ้านเมือง และถ้าปีใด ๆ ก่อน ๔ ปี มีเหตุการณ์ใด ๆ หรือประชาชนเห็นชอบร่วมกันไม่น้อยกว่า ๕๐,๐๐๐ คน ให้สามารถแก้ไขกฎหมายรัฐธรรมนูญได้ตลอดเวลา

๒.๒) การปฏิรูประบบบริหาร

ในระหว่างการดำเนินการตามนโยบายปฏิรูปการเมือง พรรคจะพยายามจัดหรือทำให้ลดน้อยลงซึ่งการทุจริต คอร์รัปชันและการบิดเบือนการใช้อำนาจรัฐ กำหนดให้การใช้อำนาจรัฐโดยเจ้าหน้าที่รัฐ (นักการเมือง และข้าราชการประจำ) เป็นไปตามกฎหมาย (พระราชบัญญัติ) อย่างเหมาะสม โดยมีให้ขึ้นอยู่กับความอำเภอใจของนักการเมือง โดยอาศัยมติของฝ่ายบริหารที่ไร้ขอบเขต โดยเฉพาะอย่างยิ่ง พรรคจะดำเนินการแก้ไขปัญหาการบริหารใน ๔ ประการ ดังต่อไปนี้

(๑) จะยกเลิกการแปรรูปรัฐวิสาหกิจที่เป็นสาธารณูปโภค และการแปรสัญญาสัมปทานที่มีลักษณะเป็นการผูกขาด

(๒) จะปราบปรามการทุจริตคอร์รัปชันและการแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบด้วยการตรากฎหมายเพื่อปรับเปลี่ยนองค์กรของรัฐที่มีอำนาจหน้าที่ในกระบวนการยุติธรรมและการปราบปรามทุจริต ให้มีการทำงานที่เป็น “ระบบงานประจำ” โดยมีความรับผิดชอบตามหน้าที่ตามที่กำหนดไว้ในบทกฎหมายตามรูปแบบสากล โดยมีให้เจ้าหน้าที่ในองค์กรเหล่านั้นอยู่ภายใต้การสั่งการของนักการเมืองโดยไม่เปิดเผย ซึ่งเป็นการเสี่ยงต่อการใช้อำนาจ (ของนักการเมือง) เพื่อความมุ่งหมายและประโยชน์ส่วนตัวที่แอบแฝงอยู่เบื้องหลังและไม่เป็นกลาง

(๓) จะทบทวน “นโยบาย” (policy) ที่มีลักษณะเป็นการเอาใจและเอื้อประโยชน์แก่ประชาชนเฉพาะกลุ่มที่ (นักการเมือง) อาจมีความมุ่งหมายในการแสวงหา “ความนิยม” (popularity) ระยะสั้นเพื่อการดำรงตำแหน่งต่อไปของนักการเมืองเอง แต่จะเป็นผลเสียแก่ “ประโยชน์ของประชาชนส่วนรวม” (public interest) ในระยะยาว

โดยจะแก้ปัญหาของประชาชนด้วยการตราเป็นบทบัญญัติของกฎหมาย (พระราชบัญญัติ) ที่มีกำหนดขั้นตอนการดำเนินการที่ “ชัดเจนและโปร่งใส” (transparency) มิให้ขึ้นอยู่กับการใช้อำนาจของนักการเมืองโดยทำเป็นมติดังรัฐมนตรีหรือเป็นการสั่งการของรัฐมนตรี เพราะวิธีการใช้อำนาจดังกล่าวเป็นการเปิดโอกาสให้มีการรั่วไหลในเงินของแผ่นดินและการแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบ (คอร์รัปชัน) ที่องค์กรตรวจสอบของรัฐในปัจจุบัน (ที่พิกลพิกาล) ทำการตรวจสอบไปไม่ถึงหรือยากที่จะทำการตรวจสอบได้

(๔) จะทบทวน “หลักประกันสุขภาพถ้วนหน้า” โดยมีหลักการว่า “คนมีเงินต้องจ่ายเงิน และคนไม่มีเงินไม่ต้องจ่าย” โดยมีวิธีพิจารณาจากการเสียภาษีเงินได้ และยาต้องมีคุณภาพบริการที่ดี

๒.๓) นโยบายการจัดตั้งรัฐบาล ต้องพูดได้ คิดได้ ทำได้ และต้องเร่งรีบ เร่งด่วนอย่างต่อเนื่อง มี ๒๑ ข้อหลัก ดังนี้

(๑) พรรคมีความมุ่งหมายในการจัดตั้งเพื่อให้ประชาชนอยู่ดีมีสุข ลดค่าครองชีพที่สูงให้ค่าครองชีพต่ำลง

(๒) ทุกคนจะได้รับความเสมอภาคเท่าเทียมกันในสังคม และประชาชนทุกคนได้รับความยุติธรรมทุก ๆ ด้าน

(๓) แก้กฎหมายรัฐธรรมนูญทุก ๆ ๔ ปี

(๔) ลดเงินค่าโดยสารรถประจำทาง เรือ ค่าพาหนะทุกชนิด รัฐบาลต้องช่วยทุกด้านเกี่ยวกับงานบริการสาธารณะ

(๕) ยกเลิกการแปรรูปไฟฟ้า น้ำประปา ไปรษณีย์

(๖) แก้ปัญหาจราจร อย่างเร่งรีบ และเร่งด่วน ตั้งกองทุนจราจรและตั้งคณะกรรมการเกี่ยวกับจราจรโดยด่วนเน้นกรุงเทพมหานครเป็นตัวอย่าง และทั่วทั้งประเทศ

(๗) ป้องกันและปราบปรามการทุจริตคอร์รัปชัน

(๘) แก้ปัญหากฎหมายที่ล่าช้าให้ทันสมัย

(๙) แก้ปัญหาทางการศึกษาดังนี้ คือ

๙.๑ การศึกษาต้องเรียนฟรีจริง ๆ ถึงปริญญาตรี และต้องทำงานหรือใช้เงินทดแทนรัฐบาลโดยไม่ต้องเสียดอกเบี้ย

๙.๒ ตั้งคณะกรรมการเกี่ยวกับการศึกษาทั้งหมดว่ามีปัญหาอะไร และต้องแก้ไข ปัญหาโดยเร่งด่วน

(๑๐) แก้ปัญหาสังคมโดยเร่งด่วนดังนี้ คือ

๑๐.๑ แก้ปัญหาคนจรจัด โดยเร่งด่วน เร่งรีบ และอย่างต่อเนื่อง

๑๐.๒ แก้ปัญหาคนชรา โดยเร่งด่วน เร่งรีบ และอย่างต่อเนื่อง

๑๐.๓ แก้ปัญหาเด็ก โดยเร่งด่วน เร่งรีบ และอย่างต่อเนื่อง

๑๐.๔ แก้ปัญหาสตรี โดยเร่งด่วน เร่งรีบ และอย่างต่อเนื่อง

(๑๑) แก้ปัญหาสาธารณสุขดังนี้ คือ

๑๑.๑ เกี่ยวกับความสะอาด หมา แมว จรจัดในที่สาธารณะ และในวัด

โดยทำที่เลี้ยงดูหมา แมวจรจัดให้เป็นระเบียบ

ตั้งคณะกรรมการและสถานที่เพื่อช่วยเหลือสัตว์จรจัด

๑๑.๒ แก้ปัญหาเรื่อง คลองไม่ให้ดำ และไม่ให้เหม็น โดยเร่งด่วน และเร่งรีบ
อย่างต่อเนื่อง

๑๑.๓ แก้ปัญหาขุงลาย แก้ปัญหาเรื่อง โรคไข้เลือดออก แก้ปัญหาโรคโปลิโอ
ให้หมดไปจากประเทศไทย แก้ปัญหาเรื่อง โรคไข้หวัดนกโดยเร่งด่วนและเร่งรีบอย่างต่อเนื่อง

(๑๒) แก้ปัญหาหยาเสพติด โดยเร่งด่วน เร่งรีบและอย่างต่อเนื่อง

(๑๓) แก้ปัญหาเกี่ยวกับคนพิการ

(๑๔) แก้ปัญหาน้ำมัน โดยเร่งด่วน เร่งรีบ อย่างต่อเนื่อง

(๑๕) แก้ปัญหาภัยแล้ง โดยเร่งด่วน เร่งรีบและอย่างต่อเนื่อง

(๑๖) แก้ปัญหาไฟฟ้าสาธารณะ โดยเร่งด่วน เร่งรีบและอย่างต่อเนื่อง

(๑๗) แก้ปัญหาแรงงาน โดยเร่งด่วน เร่งรีบและอย่างต่อเนื่อง

(๑๘) แก้ปัญหาไฟใต้ โดยเร่งด่วน เร่งรีบและอย่างต่อเนื่อง

(๑๙) แก้ปัญหาเศรษฐกิจ โดยเน้นการส่งออกสินค้าจากประเทศไทยไปยังต่างประเทศ

(๒๐) ยกเลิกนโยบายที่ไม่ดี ที่ไม่เหมาะสมกับสถานการณ์บ้านเมืองทั้งหมด เช่น
ที่ให้ปิดปั๊มหลังเวลา ๒๒.๐๐ นาฬิกา เป็นเปิดได้ตลอด ๒๔ ชั่วโมง

(๒๑) ประชาชนต้องได้รับความช่วยเหลือทุก ๆ ด้านอย่างยุติธรรม ในด้านกฎหมาย
ทั้งคดีอาญาและคดีแพ่ง

ข้อบังคับพรรคนิติศาสตร์ไทย

พ.ศ. ๒๕๕๕

หมวดที่ ๑

บททั่วไป

ข้อ ๑ ข้อบังคับพรรคนี้เรียกว่า “ข้อบังคับพรรคนิติศาสตร์ไทย พ.ศ. ๒๕๕๕”

ข้อ ๒ ให้ใช้ข้อบังคับพรรคนี้ตั้งแต่วันที่ได้รับการตอบรับจากนายทะเบียนพรรคการเมือง
เป็นต้นไป

ข้อ ๓ ในข้อบังคับนี้

“พรรค” หมายถึง พรรคนิติศาสตร์ไทย

“ข้อบังคับ” หมายถึง ข้อบังคับพรรคนิติศาสตร์ไทย

“สมาชิก” หมายถึง สมาชิกพรรคนิติศาสตร์ไทย

“คณะกรรมการบริหาร” หมายถึง คณะกรรมการบริหารพรรคนิติศาสตร์ไทย

“กรรมการบริหาร” หมายถึง กรรมการบริหารพรรคนิติศาสตร์ไทย

“คณะกรรมการดำเนินกิจการพรรค” หมายถึง คณะกรรมการดำเนินกิจการพรรคนิติศาสตร์ไทย

“สำนักงานใหญ่” หมายถึง สำนักงานใหญ่พรรคนิติศาสตร์ไทย

“สาขาพรรค” หมายถึง สาขาพรรคนิติศาสตร์ไทย

“คณะกรรมการสาขาพรรค” หมายถึง คณะกรรมการสาขาพรรคนิติศาสตร์ไทย

“กรรมการสาขาพรรค” หมายถึง กรรมการสาขาพรรคนิติศาสตร์ไทย

“นายทะเบียนพรรคการเมือง” หมายถึง นายทะเบียนพรรคการเมืองตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญ
ว่าด้วยพรรคการเมือง

ข้อ ๔ พรรคการเมืองที่ใช้ข้อบังคับพรรคนี้ ให้เรียกว่า “พรรคนิติศาสตร์ไทย” เขียนเป็น
ภาษาอังกฤษว่า “THAI LAW JURISPRUDENCE PARTY” ให้ใช้ชื่อย่อภาษาไทยว่า “น.ศ.ท.” และ
ชื่อย่อภาษาอังกฤษว่า “T.L.J.P.”

ข้อ ๕ เครื่องหมายพรรคมีลักษณะเป็น “รูปประเทศไทยสี่เหลี่ยมโดยมีพานและรัฐธรรมนูญ
อยู่เหนือตราซึ่งเป็นสี่เหลี่ยมกึ่งกลางประเทศไทยโดยพื้นที่รอบ ๆ ประเทศไทย เป็นพื้นสีน้ำเงินทั้งหมด
และมีขอบล้อมรอบเป็นรูปวงรีสีฟ้า” ดังภาพที่ปรากฏนี้

ข้อ ๖ สำนักงานใหญ่พรรค ตั้งอยู่เลขที่ ๑๒๘๑ หมู่ที่ ๖ ถนนสุขุมวิท ตำบลสำโรงเหนือ อำเภอเมืองสมุทรปราการ จังหวัดสมุทรปราการ

ข้อ ๗ ในกรณีที่พรรคจัดตั้งสาขาพรรคขึ้น ให้ใช้ชื่อพรรคประกอบด้วยชื่อท้องที่ที่สาขาพรรค ตั้งอยู่เป็นชื่อสาขาพรรค เช่น พรรคนิติศาสตร์ไทย สาขา.....

ข้อ ๘ นโยบายของพรรค เป็น “อุดมการณ์” ที่สมาชิกของพรรคทุกคนมีความเห็นร่วมกัน นโยบายของพรรคเป็นไปตามที่ได้จดทะเบียนไว้ต่อนายทะเบียนพรรคการเมือง และได้แนบไว้ท้ายข้อบังคับนี้

นโยบายของพรรคอาจสรุปในสาระสำคัญได้ ๓ ประการ ดังนี้

(๑) พรรคยึดมั่นในระบอบการปกครองเสรีประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข และเคารพระเพณีการปกครองในระบอบประชาธิปไตยของไทย

(๒) จะดำเนินการปฏิรูปการเมือง โดยมีหลักการและวิธีการตามที่กำหนดไว้ในนโยบายของพรรคที่ได้จดทะเบียนไว้ต่อนายทะเบียน

(๓) จะดำเนินการปฏิรูประบบบริหารราชการ โดยมุ่งจัดหรือทำให้ลดน้อยลงซึ่งการทุจริตคอร์รัปชันและบิดเบือนการใช้อำนาจรัฐเพื่อแสวงหาประโยชน์ส่วนตัวโดยมิชอบ ด้วยการกำหนดให้การใช้อำนาจของเจ้าหน้าที่ของรัฐต้องเป็นไปโดยโปร่งใส โดยมีหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดไว้แน่ชัดเป็นตัวบทกฎหมาย (พระราชบัญญัติ) และมีให้ขึ้นอยู่กับมติของคณะรัฐมนตรีหรือการสั่งการของรัฐมนตรีที่ไม่มีขอบเขตที่แน่ชัด

ข้อ ๙ เพื่อให้เป็นไปตามนัยมาตรา ๑๑ (๑๓) แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ พรรคนิติศาสตร์ไทยจะสนับสนุน ปลูกฝัง และให้ความรู้ทางการเมือง

แก่สมาชิก ชมรมอาสาสมัคร และประชาชนทั่วไป เพื่อให้ยึดมั่นในการปกครองระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข ตลอดจนให้ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับความสำคัญของการปฏิรูปการเมือง และการปฏิรูประบบบริหารราชการที่จะต้องอยู่บนพื้นฐานของการมีรัฐธรรมนูญที่ดีและกฎหมาย (พระราชบัญญัติ) ที่ดี ที่เหมาะสมกับสภาพสังคมและการดำเนินชีวิตประจำวันของคนไทย

หมวดที่ ๒

สมาชิกและชมรมอาสาสมัคร

ข้อ ๑๐ ฐานประชาชนของพรรคมีอยู่ ๒ ส่วน คือ (๑) สมาชิกพรรค และ (๒) ชมรมอาสาสมัครพรรค

สมาชิก ได้แก่ บุคคลที่มีคุณสมบัติตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยพรรคการเมือง ที่เข้าเป็นสมาชิกพรรค โดยมีสิทธิและหน้าที่ตามบทบัญญัติของกฎหมายและตามข้อบังคับนี้

ชมรมอาสาสมัครพรรค ได้แก่ บุคคลที่เห็นด้วยกับอุดมการณ์ของพรรคและสนับสนุนพรรค และได้ลงทะเบียนเป็นสมาชิกของชมรมอาสาสมัครพรรค

ข้อ ๑๑ สมาชิกแบ่งออกเป็น ๒ ประเภท คือ

(๑) สมาชิกสามัญ

(๒) สมาชิกกิตติมศักดิ์

ข้อ ๑๒ สมาชิกสามัญ ได้แก่ ผู้ที่

(๑) มีสัญชาติไทยโดยการเกิด

(๒) มีอายุไม่ต่ำกว่าสิบแปดปีบริบูรณ์ ในวันที่ยื่นใบสมัครสมาชิก

(๓) ไม่เป็นบุคคลวิกลจริต หรือจิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ

(๔) ไม่เป็นภิกษุ สามเณร นักพรต หรือนักบวช

(๕) ไม่เป็นบุคคลต้องคุมขังอยู่โดยหมายของศาลหรือคำสั่งที่โดยชอบด้วยกฎหมาย

(๖) ไม่เป็นบุคคลไร้ความสามารถ หรือเสมือนไร้ความสามารถ

(๗) ไม่อยู่ในระหว่างเพิกถอนสิทธิเลือกตั้ง และ

(๘) ไม่มีลักษณะอื่นที่ต้องห้ามมิให้ใช้สิทธิเลือกตั้งตามรัฐธรรมนูญ

ข้อ ๑๓ สมาชิกกิตติมศักดิ์ ได้แก่ ผู้ที่มีคุณสมบัติข้อ ๑๒ และเป็นผู้ที่ทำประโยชน์ให้แก่ประเทศชาติหรือเป็นผู้มีอุปการคุณต่อพรรค ซึ่งคณะกรรมการบริหารโดยมติเอกฉันท์เชิญให้เข้าเป็นสมาชิกกิตติมศักดิ์และผู้นั้นตอบรับเชิญ

ให้ประกาศรายชื่อของสมาชิกกิตติมศักดิ์ไว้ในที่เปิดเผย ณ สำนักงานใหญ่ของพรรค

ข้อ ๑๔ การเข้าเป็นสมาชิกสามัญ ให้ผู้สมัครยื่นใบสมัครตามแบบพิมพ์ของพรรค โดยมีสมาชิกรับรองอย่างน้อยสองคน พร้อมทั้งสำเนาบัตรประจำตัวประชาชนและสำเนาทะเบียนบ้านที่รับรองสำเนาถูกต้อง โดยยื่นต่อเลขาธิการ ณ สำนักงานใหญ่ หรือต่อประธานสาขาพรรค ณ ที่ทำการสาขาพรรค และเมื่อเลขาธิการหรือประธานสาขาพรรคได้พิจารณาคุณสมบัติ หลักฐานและเป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการสมัครเข้าเป็นสมาชิกตามระเบียบของคณะกรรมการบริหารแล้ว ให้นำเรื่องเสนอต่อคณะกรรมการบริหารพรรคเพื่อพิจารณาอนุมัติ

เมื่อได้รับอนุมัติแล้ว ให้แจ้งให้ผู้สมัครทราบ และจดแจ้งชื่อ อาชีพและที่อยู่ไว้ในทะเบียนสมาชิก พร้อมทั้งออกบัตรประจำตัวสมาชิกให้สมาชิกไว้เป็นหลักฐาน

ทะเบียนสมาชิกให้เก็บรักษาไว้ ณ ที่ตั้งสำนักงานใหญ่ พร้อมทั้งจะให้นายทะเบียนพรรคการเมือง หรือผู้ซึ่งนายทะเบียนพรรคการเมืองมอบหมายตรวจสอบได้ และให้สาขาพรรคแต่ละสาขาจัดให้มีทะเบียนสมาชิกในสาขาของตนด้วย

ข้อ ๑๕ สมาชิกสามัญต้องเสียค่าธรรมเนียมการสมัครและค่าบำรุง ตามที่คณะกรรมการบริหารพรรคกำหนด

ข้อ ๑๖ สมาชิกมีสิทธิ

(๑) เสนอแนะนโยบาย และเสนอความคิดเห็นต่อพรรค

(๒) เข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ ของพรรคและเข้าประชุมชี้แจงแสดงความคิดเห็นในที่ประชุมของพรรค ตามที่กำหนดในข้อบังคับ

(๓) ได้รับเลือกตั้งเป็นกรรมการบริหาร กรรมการสาขาพรรค ตลอดจนได้รับแต่งตั้งให้เป็น คณะกรรมการ คณะทำงาน หรือคณะอนุกรรมการต่างๆ ของพรรค

(๔) ได้รับคัดเลือกเป็นผู้สมัครรับเลือกตั้ง หรือดำรงตำแหน่งทางการเมืองของพรรค

(๕) ขอรับความช่วยเหลือจากพรรคเมื่อได้รับความเดือดร้อน เนื่องจากเหตุไม่เป็นธรรม

ข้อ ๑๗ สมาชิกพรรคมีหน้าที่

(๑) เคารพและปฏิบัติตามนโยบายพรรค ข้อบังคับพรรค มติที่ประชุมใหญ่ มติคณะกรรมการบริหาร ระเบียบ ประกาศ และคำสั่งพรรค แล้วแต่กรณี

(๒) ปฏิบัติตามวินัยและจรรยาบรรณ ตามที่กำหนดไว้ในหมวดที่ ๗

(๓) รักษาชื่อเสียงและเกียรติภูมิของพรรค โดยไม่ปฏิบัติไปในทางที่จะนำความเสียหายมาสู่พรรค และไม่ทำตนให้เป็นที่เสียหายหรือเป็นปฏิปักษ์ต่อพรรค

(๔) สนับสนุน ส่งเสริม และเผยแพร่นโยบายและอุดมการณ์พรรค ตลอดจนช่วยเหลือในกิจกรรมของพรรค

(๕) สนับสนุนผู้รับสมัครรับเลือกตั้งของพรรคในทุกระดับ

ข้อ ๑๘ ตามนัยแห่งมาตรา ๑๑ (๘) แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ พรรคจะรับผิดชอบต่อสมาชิก ดังต่อไปนี้

(๑) ส่งเสริมและให้ความเป็นธรรมแก่สมาชิกในกรอบแห่งกฎหมาย

(๒) ส่งเสริมและสนับสนุนการมีส่วนร่วมของสมาชิก และประชาชนทั่วไปในกิจกรรมทางการเมืองตามรัฐธรรมนูญ

(๓) เผยแพร่ข่าวสารเกี่ยวกับพรรคและกิจกรรมทางการเมืองของพรรคให้สมาชิกและประชาชนทั่วไปทราบ

(๔) สนับสนุนและช่วยเหลือสมาชิกในด้านวิชาชีพ

(๕) พิจารณาคัดเลือกผู้ที่มีความเหมาะสมให้ลงสมัครรับเลือกตั้งในระดับต่าง ๆ

ข้อ ๑๙ สมาชิกภาพของสมาชิกสิ้นสุดลง เมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) ขาดคุณสมบัติตามข้อบังคับพรรค

(๔) พรรคมีมติให้ออกตามข้อ ๒๐

(๕) พรรคเลิกหรือยุบ

ข้อ ๒๐ การสิ้นสุดสมาชิกภาพของสมาชิกโดยมติของพรรค ตามข้อ ๑๙ (๔) ให้เป็นไปตามมติคณะกรรมการบริหาร แต่ถ้าสมาชิกผู้นั้นดำรงตำแหน่งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรด้วยมติให้ออกต้องเป็นไปตามมติของที่ประชุมร่วมของคณะกรรมการบริหารและสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของพรรค โดยการลงคะแนนลับ และมติดังกล่าวต้องมีคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสามในสี่ของจำนวนคณะกรรมการบริหารและสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของพรรครวมกัน

ในกรณีนี้ การสิ้นสุดสมาชิกภาพของสมาชิกพรรค ให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๕๑

ข้อ ๒๑ ชมรมอาสาสมัครพรรค แยกเป็นชมรมอาสาสมัครเยาวชน และชมรมอาสาสมัครทั่วไป

การรับสมัครสมาชิกชมรม การบริหารชมรม และการดำเนินกิจกรรมของชมรม ตลอดจนสิทธิและหน้าที่ของสมาชิกชมรม ให้เป็นไปตามระเบียบของคณะกรรมการบริหาร

หมวดที่ ๓

องค์การบริหารพรรค

ส่วนที่ ๑

ที่ประชุมใหญ่สมาชิก

ข้อ ๒๒ การประชุมใหญ่มีสองประเภท คือ

(๑) การประชุมใหญ่สามัญ หมายถึง การประชุมที่คณะกรรมการบริหารพรรคจะต้องจัดให้มีขึ้นเป็นประจำปีละครั้ง

(๒) การประชุมใหญ่วิสามัญ หมายถึง การประชุมที่คณะกรรมการบริหารเรียกประชุม นอกเหนือจากการประชุมใหญ่ตาม (๑) หรือเมื่อกรรมการบริหารจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสามของกรรมการบริหารเท่าที่มีอยู่จริงในขณะนั้น ทำหนังสือร้องขอต่อคณะกรรมการบริหาร โดยผ่านหัวหน้าพรรคหรือเลขาธิการพรรคให้เรียกประชุมใหญ่เพื่อพิจารณาญัตติเรื่องใดเรื่องหนึ่งที่เสนอ ในกรณีนี้ คณะกรรมการบริหารจะต้องเรียกประชุมใหญ่ภายในเวลาไม่เกินหกสิบวัน นับแต่วันที่ได้รับหนังสือร้องขอให้เรียกประชุมใหญ่อดังกล่าว

คณะกรรมการบริหารเป็นผู้กำหนดวัน เวลา สถานที่และระเบียบวาระการประชุมใหญ่

ข้อ ๒๓ การนัดประชุมใหญ่ หัวหน้าพรรคหรือกรรมการบริหารที่หัวหน้าพรรคมอบหมายจะต้องมีหนังสือแจ้งให้สมาชิกซึ่งเป็นผู้มีสิทธิเข้าร่วมการประชุมใหญ่ทราบเป็นการล่วงหน้าไม่น้อยกว่าเจ็ดวัน พร้อมด้วยระเบียบวาระการประชุม

ข้อ ๒๔ ผู้มีสิทธิเข้าร่วมประชุมใหญ่ ประกอบด้วย

(๑) คณะกรรมการบริหาร

(๒) สมาชิกซึ่งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของพรรค

(๓) ประธานสาขาพรรค หรือผู้แทนสาขาพรรค ตามที่คณะกรรมการสาขาพรรคกำหนด สาขาละไม่เกิน ๒ คน

(๔) ผู้แทนสมาชิกตามจำนวนและหลักเกณฑ์การคัดเลือกที่คณะกรรมการบริหารพรรคกำหนด
ในกรณีที่คณะกรรมการบริหารพรรคยังไม่กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการตาม (๔) ให้ผู้มีสิทธิ
เข้าประชุมตาม (๑) (๒) และ (๓) เป็นองค์ประกอบของที่ประชุมใหญ่

ข้อ ๒๕ การประชุมใหญ่ ต้องมีผู้เข้าร่วมประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของผู้มีสิทธิเข้าร่วมประชุมใหญ่
เท่าที่มีอยู่จริงในขณะนั้น จึงจะครบองค์ประชุม

มติของที่ประชุมใหญ่ให้ถือเสียงข้างมาก เว้นแต่ข้อบังคับพรรคจะกำหนดไว้เป็นอย่างอื่น
ผู้เข้าร่วมประชุมคนหนึ่งมีสิทธิลงคะแนนเสียงหนึ่งคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากัน ให้ประธานที่ประชุม
ออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกหนึ่งคะแนนเป็นเสียงชี้ขาด และในกรณีที่ผู้มีสิทธิออกเสียงลงคะแนนในที่ประชุมใหญ่
ดำรงตำแหน่งหลายฐานะในคราวเดียวกัน ให้มีสิทธิออกเสียงลงคะแนนได้เพียงเสียงเดียว

คณะกรรมการบริหารพรรคอาจเชิญบุคคลอื่นหรือที่ปรึกษาพรรคเข้าร่วมสังเกตการณ์และแสดง
ความคิดเห็นต่าง ๆ ในที่ประชุมใหญ่ได้ แต่ไม่มีสิทธิออกเสียงลงคะแนน

ข้อ ๒๖ ในการประชุมใหญ่ ให้หัวหน้าพรรคเป็นประธาน ถ้าหัวหน้าพรรคไม่อยู่หรือไม่อาจ
ปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้รองหัวหน้าพรรคคนใดคนหนึ่งเป็นประธาน และในกรณีที่ทั้งหัวหน้าพรรคและ
รองหัวหน้าพรรคไม่อยู่หรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้คณะกรรมการบริหารพรรคที่มาประชุมเลือก
กรรมการบริหารคนใดคนหนึ่งเป็นประธาน ทั้งนี้ เว้นแต่จะมีมติของคณะกรรมการบริหารให้เชิญสมาชิก
ที่เข้าร่วมประชุมใหญ่คนใดคนหนึ่งเป็นประธานในการประชุม

ในการประชุมใหญ่ ให้เลขานุการพรรคหรือผู้ที่เลขานุการพรรคมอบหมายเป็นเลขานุการที่ประชุม
ในกรณีที่ทั้งเลขานุการพรรคและผู้ซึ่งเลขานุการพรรคมอบหมายไม่อยู่หรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้
ให้คณะกรรมการบริหารที่มาประชุมเลือกกรรมการบริหารคนใดคนหนึ่งเป็นเลขานุการในที่ประชุม

เมื่อพ้นกำหนดเวลาที่กำหนดไว้สำหรับการประชุมใหญ่แล้วหนึ่งชั่วโมง ถ้าจำนวนผู้มีสิทธิ
เข้าร่วมประชุมยังเข้าประชุมไม่ครบองค์ประชุมตามข้อ ๒๕ ให้เลื่อนการประชุมออกไป และ
คณะกรรมการบริหารต้องจัดให้มีการประชุมใหญ่อีกครั้งภายในเวลาไม่เกินสามสิบวัน แต่ไม่เร็วกว่า
สิบห้าวัน นับแต่วันนัดประชุมดังกล่าว

ในการประชุมใหญ่ที่เลื่อนมานี้ มีผู้มีสิทธิเข้าร่วมประชุมเท่าใด ก็ให้ถือว่าครบองค์ประชุม
และให้พิจารณาเฉพาะระเบียบวาระที่กำหนดไว้ในการประชุมใหญ่ครั้งก่อนที่ต้องเลื่อนมาเท่านั้น

ข้อ ๒๗ การดำเนินกิจการดังต่อไปนี้ของพรรค ให้กระทำโดยที่ประชุมใหญ่

- (๑) การเปลี่ยนแปลงนโยบายพรรค
 - (๒) การเปลี่ยนแปลงข้อบังคับพรรค
 - (๓) การเลือกตั้งหัวหน้าพรรค รองหัวหน้าพรรค เลขานุการพรรค รองเลขานุการพรรค เภรัณยูิกพรรค โฆษกพรรค และกรรมการบริหารอื่น
 - (๔) การอนุมัติงบประมาณประจำปีของพรรค
 - (๕) การอื่นตามที่กฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยเรื่องพรรคการเมือง กฎหมายอื่น หรือนายทะเบียนกำหนด
- (๖) การอื่นตามที่กำหนดในข้อบังคับหรือตามที่คณะกรรมการบริหารมีมติกำหนดเป็นคราว ๆ ไป

ส่วนที่ ๒

คณะกรรมการบริหารพรรค

ข้อ ๒๘ คณะกรรมการบริหารมีจำนวนไม่เกินกว่า ๑๒๑ (หนึ่งร้อยยี่สิบเอ็ด) คน และไม่น้อยกว่า ๕ (ห้า) คน ประกอบด้วย หัวหน้าพรรคหนึ่งคน รองหัวหน้าพรรคไม่เกินห้าคน เลขานุการพรรคหนึ่งคน รองเลขานุการพรรคไม่เกินห้าคน เภรัณยูิกพรรคหนึ่งคน โฆษกพรรคหนึ่งคน และกรรมการอื่นซึ่งเลือกตั้งโดยที่ประชุมใหญ่

กรรมการบริหารต้องเป็นสมาชิกที่มีอายุไม่ต่ำกว่ายี่สิบปีบริบูรณ์ และในการเสนอชื่อเพื่อการเลือกตั้งในที่ประชุมใหญ่ ให้มีผู้รับรองไม่น้อยกว่าสิบคน

ให้หัวหน้าพรรคเป็นประธานคณะกรรมการบริหาร รองหัวหน้าพรรคที่หัวหน้าพรรคกำหนดเป็นรองประธานคณะกรรมการบริหาร และให้เลขานุการพรรคเป็นเลขานุการคณะกรรมการบริหาร โดยเลขานุการพรรคอาจแต่งตั้งให้รองเลขานุการพรรคคนใดคนหนึ่งเป็นรองเลขานุการคณะกรรมการบริหารก็ได้

นอกจากหน้าที่ตามที่กำหนดไว้ในวรรคสาม ให้กรรมการบริหารตำแหน่งต่าง ๆ มีอำนาจหน้าที่ในการดำเนินกิจการพรรคตามที่กำหนดไว้ในส่วนที่ ๑ ของหมวด ๔

ข้อ ๒๙ คณะกรรมการบริหารมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสองปี นับแต่เลือกตั้ง

ในกรณีที่ที่ประชุมใหญ่เลือกตั้งคณะกรรมการบริหารไม่ครบจำนวนตามข้อ ๒๘ วรรคหนึ่งแล้วต่อมามีการเลือกตั้งกรรมการบริหารเพิ่ม ให้กรรมการบริหารที่ได้รับเลือกตั้งเพิ่มอยู่ในตำแหน่งตามวาระที่เหลือของคณะกรรมการบริหารที่ตนได้รับเลือกตั้งเข้าไปเพิ่ม

ข้อ ๓๐ ในกรณีที่ตำแหน่ง กรรมการบริหารว่างลงและยังมิได้มีการเลือกตั้งแทนตำแหน่งที่ว่างให้คณะกรรมการบริหารพรรค ประกอบด้วย กรรมการบริหารเท่าที่มีอยู่จริงในขณะนั้น

ข้อ ๓๑ กรรมการบริหารทั้งคณะพ้นจากตำแหน่ง เมื่อ

(๑) ครบวาระ

(๒) หัวหน้าพรรคพ้นจากตำแหน่ง

(๓) กรรมการบริหารว่างลงเกินกึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการบริหารทั้งหมด

เมื่อคณะกรรมการบริหารพ้นจากตำแหน่งทั้งคณะ ให้เรียกประชุมใหญ่เพื่อเลือกตั้งคณะกรรมการบริหารชุดใหม่ภายในเก้าสิบวัน นับแต่วันที่คณะกรรมการบริหารพ้นจากตำแหน่ง และในกรณีคณะกรรมการบริหารพ้นจากตำแหน่งตามวรรคหนึ่ง (๒) ให้รองหัวหน้าพรรคซึ่งเป็นรองประธานคณะกรรมการบริหารในขณะนั้น รักษาการในตำแหน่ง หัวหน้าพรรคไปพลางก่อน

ข้อ ๓๒ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ กรรมการบริหารพ้นจากตำแหน่งเฉพาะตัวเมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) พ้นจากการเป็นสมาชิกภาพของพรรค

(๔) ที่ประชุมใหญ่มีมติให้ออกด้วยคะแนนเสียง ไม่น้อยกว่าสามในสี่ของผู้เข้าร่วมประชุมใหญ่

และออกเสียงลงคะแนน

หากตำแหน่ง เลขานุการพรรคว่างลง ให้เรียกประชุมใหญ่เพื่อเลือกตั้งผู้ดำรงตำแหน่งแทนภายในเก้าสิบวัน และในกรณีที่คณะกรรมการบริหารจะหมดวาระลงภายในเก้าสิบวันดังกล่าว ที่ประชุมใหญ่จะเลือกคณะกรรมการบริหารทั้งคณะในคราวเดียวกันก็ได้

หากตำแหน่ง รองหัวหน้าพรรค หรือรองเลขานุการพรรค หรือเหรัญญิกพรรค หรือโฆษกพรรคว่างลง หัวหน้าพรรคอาจแต่งตั้งกรรมการบริหารคนใดคนหนึ่งให้รักษาการแทนตำแหน่งที่ว่างลงไปพลางก่อนได้ และเมื่อมีการประชุมใหญ่เมื่อใด ให้มีการเลือกตั้งกรรมการบริหารในตำแหน่งที่ว่างลงนั้นทันที

ให้กรรมการบริหารที่ได้รับเลือกตั้งแทนอยู่ในตำแหน่งตามวาระที่เหลืออยู่ของคณะกรรมการบริหารที่ตนแทน

ข้อ ๓๓ ให้หัวหน้าพรรคหรือเลขาธิการพรรคเป็นผู้เรียกประชุมคณะกรรมการบริหารหรือเมื่อคณะกรรมการบริหารจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสามของคณะกรรมการบริหารเท่าที่มีอยู่จริงในขณะนั้นมีหนังสือร้องขอให้เรียกประชุม ให้หัวหน้าพรรคหรือเลขาธิการพรรคเรียกประชุมคณะกรรมการบริหารภายในสิบห้าวัน นับแต่ได้รับหนังสือ

ข้อ ๓๔ ให้คณะกรรมการบริหารประชุมอย่างน้อยสามเดือนต่อครั้ง และในการประชุมคณะกรรมการบริหาร ต้องมีผู้เข้าร่วมประชุมไม่น้อยกว่าหนึ่งในสามของคณะกรรมการบริหารเท่าที่มีอยู่จริงในขณะนั้น จึงจะครบองค์ประชุม

ให้หัวหน้าพรรคเป็นประธานที่ประชุม ถ้าหัวหน้าพรรคไม่อยู่หรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้รองประธานคณะกรรมการบริหารทำหน้าที่ประธาน ถ้าไม่มีรองประธานคณะกรรมการบริหารหรือมีแต่ไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้ที่ประชุมเลือกกรรมการบริหารคนใดคนหนึ่งเป็นประธานที่ประชุม

มติคณะกรรมการบริหารให้ถือเสียงข้างมาก เว้นแต่ข้อบังคับจะกำหนดไว้เป็นอย่างอื่น ถ้าคะแนนเสียงเท่ากัน ให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด ระเบียบการประชุมอย่างอื่น ให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการบริหารกำหนด

ข้อ ๓๕ คณะกรรมการบริหารพรรคมีอำนาจหน้าที่

(๑) กำหนดนโยบายเพื่อการปฏิบัติการ และรับผิดชอบในการดำเนินกิจการทางการเมืองของพรรค เพื่อทำให้นโยบายอันเป็นอุดมการณ์ของพรรคที่จดทะเบียนไว้ตามกฎหมายสัมฤทธิ์ผลตามความมุ่งหมาย

(๒) รับผิดชอบและดำเนินกิจการในการบริหารพรรค ให้เป็นไปตามกฎหมาย ข้อบังคับ มติที่ประชุมใหญ่ ตลอดจนจัดและกำหนดวัน เวลา สถานที่ และระเบียบวาระในการประชุมใหญ่

(๓) รับผิดชอบเกี่ยวกับการบริหารการเงิน ทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดของพรรคและสาขาพรรค พร้อมทั้งจัดให้มีการทำบัญชีตามข้อบังคับ

(๔) รายงานการดำเนินกิจการของพรรค และรายงานการใช้จ่ายเงินของพรรคที่ได้รับการสนับสนุนจากคณะกรรมการการเลือกตั้งในรอบปีที่ผ่านมาต่อที่ประชุมใหญ่

(๕) สรรหาหรือคัดเลือกสมาชิก เพื่อส่งเข้าสมัครรับเลือกตั้งในนามของพรรคทุกระดับ ตลอดจนพิจารณาและกำหนดตัวบุคคลเข้าดำรงตำแหน่งทางการเมือง

(๖) กำกับ ดูแลและให้คำปรึกษาแก่ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกและผู้บริหารท้องถิ่นของพรรค

(๗) แต่งตั้งหรือให้ความเห็นชอบในการแต่งตั้งคณะกรรมการสาขาพรรค และกำกับการบริหารงานของสาขาพรรค ให้เป็นไปตามกฎหมาย ข้อบังคับ ระเบียบ และนโยบายพรรค

(๘) แต่งตั้งหรือให้ความเห็นชอบในการแต่งตั้งที่ปรึกษาอาวุโส ที่ปรึกษาพรรค ตลอดจนแต่งตั้งหรือให้ความเห็นชอบในการแต่งตั้งคณะกรรมการประจำ คณะกรรมการเฉพาะกิจ คณะอนุกรรมการหรือคณะทำงานของพรรค

(๙) ออกระเบียบและคำสั่งเกี่ยวกับการบริหารจัดการในสำนักงานใหญ่พรรค ศูนย์ประสานงานพรรค และสำนักงานสาขาพรรค ตลอดจนกำหนดขอบเขต หน้าที่และความรับผิดชอบของหน่วยงานต่าง ๆ ของพรรคและอำนาจหน้าที่ของเจ้าหน้าที่พรรค ทั้งนี้ ไม่ขัดต่อกฎหมายและข้อบังคับนี้

(๑๐) พิจารณาและอนุมัติผู้เข้าสมัครเป็นสมาชิกพรรค

ส่วนที่ ๓

ที่ประชุมพิเศษ

ข้อ ๓๖ ให้มีการประชุมสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของพรรคเป็นประจำ เพื่อปรึกษาหารือเกี่ยวกับปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดจากการบริหารงานของรัฐบาล ตลอดจนปรึกษาหารือหรือให้คำแนะนำเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของพรรคในสภาและในกิจกรรมต่าง ๆ ของพรรคที่เกี่ยวกับการบริหารของรัฐบาล

ในระหว่างสมัยประชุม ให้มีการประชุมกันโดยปกติสัปดาห์ละหนึ่งครั้ง และให้หัวหน้าพรรคเป็นผู้เรียกประชุมและกำหนดระเบียบวาระการประชุม

ในการประชุมสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของพรรค ให้หัวหน้าพรรคเป็นประธานที่ประชุม ถ้าหัวหน้าพรรคไม่อยู่หรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้รองหัวหน้าพรรคคนใดคนหนึ่งทำหน้าที่ประธานในที่ประชุม ถ้าทั้งหัวหน้าพรรคและรองหัวหน้าพรรคไม่อยู่หรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้ที่ประชุมเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของพรรคคนหนึ่งเป็นประธานที่ประชุม

ให้เลขานุการพรรคหรือรองเลขานุการพรรคที่เลขานุการพรรคมอบหมายทำหน้าที่เป็นเลขานุการของที่ประชุม

การประชุมสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของพรรค ต้องมีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของพรรคมาประชุม ไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของพรรคเท่าที่มีอยู่ จึงจะเป็นองค์ประชุม ระเบียบการประชุมอย่างอื่น ให้เป็นไปตามที่หัวหน้าพรรคกำหนด

ในกรณีที่พรรคมีรัฐมนตรีจากบุคคลภายนอกซึ่งมิได้เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของพรรค ให้รัฐมนตรีดังกล่าวเข้าร่วมประชุมตามข้อนี้ด้วย เว้นแต่หัวหน้าพรรคจะกำหนดเป็นอย่างอื่น

ข้อ ๓๗ ให้มีการประชุมร่วมของคณะกรรมการบริหารและสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของพรรค มีอำนาจหน้าที่พิจารณาการสิ้นสุดของสมาชิกภาพของสมาชิก ตามมาตรา ๒๒ แห่งพระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ และมีอำนาจหน้าที่อื่นตามที่ข้อบังคับนี้กำหนด ตลอดจนเพื่อปรึกษาหารือเกี่ยวกับการดำเนินการในกิจกรรมทางการเมืองของพรรค

ให้หัวหน้าพรรคการเมืองเป็นผู้เรียกประชุมและกำหนดระเบียบวาระการประชุม และให้นำข้อ ๓๖ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

หมวดที่ ๔

การบริหารกิจการพรรคและการจัดตั้งสาขา

ส่วนที่ ๑

คณะกรรมการดำเนินกิจการพรรคและเจ้าหน้าที่พรรค

ข้อ ๓๘ ให้มีคณะกรรมการดำเนินกิจการพรรค มีจำนวนไม่เกิน ๒๑ คน ประกอบด้วย

- (๑) หัวหน้าพรรค เป็นประธานคณะกรรมการดำเนินกิจการพรรค
- (๒) รองหัวหน้าพรรคลำดับต้น เป็นรองประธานคณะกรรมการดำเนินการกิจการพรรค
- (๓) เลขานุการพรรค เป็นเลขานุการคณะกรรมการดำเนินกิจการพรรค
- (๔) เภรัณยูภักพรรค เป็นกรรมการ และ
- (๕) กรรมการอื่นซึ่งคณะกรรมการบริหารแต่งตั้งอีกไม่เกินสิบเจ็ดคน เป็นกรรมการ

ข้อ ๓๙ คณะกรรมการดำเนินกิจการพรรคทั้งคณะพ้นจากตำแหน่ง เมื่อคณะกรรมการบริหาร พ้นจากตำแหน่ง

ข้อ ๔๐ กรรมการดำเนินกิจการพรรคสิ้นสุดลงเฉพาะตัว เมื่อ

- (๑) ตาย
- (๒) ลาออก

(๓) พ้นจากตำแหน่ง กรรมการบริหาร สำหรับกรรมการที่เป็นกรรมการบริหาร

(๔) คณะกรรมการบริหารมีมติให้พ้นจากตำแหน่ง ด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสองในสามของจำนวนกรรมการบริหารทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ สำหรับกรรมการอื่น

เมื่อตำแหน่งในคณะกรรมการดำเนินกิจการพรรคว่างลง ให้คณะกรรมการบริหารแต่งตั้งกรรมการแทนโดยมิชักช้า

ข้อ ๔๑ การประชุมคณะกรรมการดำเนินกิจการพรรค ต้องมีผู้เข้าประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมด จึงจะเป็นองค์ประชุม

ในการประชุมคณะกรรมการดำเนินกิจการพรรค ถ้าประธานไม่อยู่หรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้รองประธานกรรมการทำหน้าที่ประธานแทน ถ้ารองประธานคณะกรรมการไม่อยู่หรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้ที่ประชุมเลือกกรรมการดำเนินกิจการพรรคคนใดคนหนึ่งทำหน้าที่ประธาน

ให้นำข้อบังคับในส่วนที่ว่าด้วยการประชุมคณะกรรมการดำเนินกิจการพรรคมาใช้บังคับโดยอนุโลม

ข้อ ๔๒ ภายในกรอบที่คณะกรรมการบริหารกำหนด ให้คณะกรรมการดำเนินกิจการพรรคมีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

- (๑) รับผิดชอบงานบริหารทั่วไปของพรรค
- (๒) พิจารณาการอนุมัติการเข้าเป็นสมาชิกสามัญของพรรค ตามข้อ ๑๔ วรรคหนึ่ง
- (๓) ประสานงานกับสมาชิก
- (๔) กำหนดแผนพัฒนาสาขาพรรค
- (๕) กำหนดแนวทางแผนดำเนินการเกี่ยวกับการเลือกตั้ง และการคัดเลือกบุคคลลงรับสมัครเลือกตั้ง
- (๖) กำหนดแนวทางและวางระเบียบเกี่ยวกับการบริหารงานของพรรค
- (๗) วางระเบียบ ว่าด้วยการบริหารเงินและทรัพย์สินของพรรค
- (๘) วางระเบียบเกี่ยวกับการแต่งตั้ง ถอดถอน การให้ความดี ความชอบ และการลงโทษ วินัยของเจ้าหน้าที่ของพรรคที่ไม่ใช่กรรมการบริหาร ตามมาตรา ๔๓ (๒)
- (๙) อำนาจการและดำเนินงานต่าง ๆ เพื่อความเรียบร้อยและเจริญก้าวหน้าของพรรค
- (๑๐) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่คณะกรรมการบริหารมอบหมาย

ข้อ ๔๓ เจ้าหน้าที่พรรคที่มีอำนาจหน้าที่ในการดำเนินกิจการของพรรค ได้แก่

(๑) เจ้าหน้าที่ที่เป็นกรรมการบริหาร คือ ตำแหน่ง หัวหน้าพรรค รองหัวหน้าพรรค เลขานุการพรรค รองเลขานุการพรรค เภรัญญิก และโฆษกพรรค

(๒) เจ้าหน้าที่อื่นที่หัวหน้าพรรคกำหนดตำแหน่งและแต่งตั้งขึ้นตามความจำเป็นและเหมาะสม โดยการศึกษาหรือเกี่ยวกับคณะกรรมการดำเนินกิจการพรรค เช่น ตำแหน่ง ผู้อำนวยการพรรค ผู้ช่วย เภรัญญิก รองโฆษก และเลขานุการหัวหน้าพรรค เป็นต้น

ในกรณีที่หัวหน้าพรรคกำหนดตำแหน่งตาม (๒) ให้หัวหน้าพรรครายงานให้คณะกรรมการบริหารทราบ

ข้อ ๔๔ หัวหน้าพรรคและรองหัวหน้าพรรคมีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

(ก) หัวหน้าพรรค

(๑) เป็นผู้แทนพรรคในกิจการอันเกี่ยวกับบุคคลภายนอก

(๒) กำกับโดยทั่วไปซึ่งการบริหารงานพรรค

(๓) บริหารงานพรรคตามที่ประชุมใหญ่หรือคณะกรรมการบริหารมอบหมาย

(๔) สั่ง อนุญาตและอนุมัติเกี่ยวกับงานของพรรค

(๕) แต่งตั้งและถอดถอนที่ปรึกษาหัวหน้าพรรค

(๖) แต่งตั้งและถอดถอนเจ้าหน้าที่อื่นตามข้อ ๔๓ (๒)

(๗) แต่งตั้งคณะทำงานหรือบุคคลให้ปฏิบัติหน้าที่อย่างใดอย่างหนึ่ง รวมทั้งยกเลิก คณะทำงานหรือบุคคลเช่นว่านั้น

(๘) วางระเบียบเพื่อการให้การบริหารงานของพรรคเป็นไปโดยรวดเร็วและมี ประสิทธิภาพ

(๙) อำนาจหน้าที่อื่นตามกฎหมายหรือข้อบังคับ หรือตามที่คณะกรรมการบริหาร เห็นสมควรกำหนด

เพื่อการนี้ หัวหน้าพรรคจะมอบหมายเป็นหนังสือให้ผู้บริหารคนหนึ่งคนใดหรือ หลายคนทำการได้

(ข) รองหัวหน้าพรรคมีอำนาจหน้าที่ตามที่หัวหน้าพรรคมอบหมาย

ข้อ ๔๕ เลขธิการพรรคและรองเลขธิการพรรคมีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

(ก) เลขธิการพรรค

(๑) ควบคุมดูแลกิจการภายในพรรค

(๒) บริหารและรับผิดชอบงานของสำนักงานเลขธิการพรรค

(๓) จัดการประชุมใหญ่ การประชุมคณะกรรมการบริหาร หรือการประชุมอื่น ๆ

ตามที่กำหนดไว้ในข้อบังคับนี้

(๔) ดำเนินกิจการใด ๆ ตามที่ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการบริหาร หรือ

หัวหน้าพรรค

(๕) รับสมัครและพิจารณาหลักฐาน คุณสมบัติของผู้สมัครเข้าเป็นสมาชิกพรรค

เพื่อส่งต่อให้คณะกรรมการบริหารพรรคพิจารณาและอนุมัติเข้าเป็นสมาชิกพรรคตามข้อ ๓๕ (๑๐)

(ข) รองเลขธิการพรรคมีอำนาจหน้าที่ตามที่เลขธิการพรรคมอบหมาย

ข้อ ๔๖ เภรัณุกพรรคมีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

(๑) ควบคุม ดูแลทรัพย์สิน รายรับ รายจ่าย ให้เป็นไปตามที่ได้รับอนุมัติ

(๒) จัดทำบัญชีการเงินของพรรค แสดงรายรับรายจ่าย และงบบุคลากรของพรรค

(๓) จัดสรรเงิน ทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดที่พรรคได้รับมา ให้เป็นค่าใช้จ่ายในการเลือกตั้งของผู้สมัครรับเลือกตั้งของพรรคตามมติของที่ประชุมคณะกรรมการบริหาร

(๔) บริหารและรับผิดชอบการปฏิบัติงานของหน่วยงานทางบัญชี และการเงินของพรรค

(๕) ดำเนินการใด ๆ เกี่ยวกับการเงินและการงบประมาณ ตามที่ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการบริหารหรือหัวหน้าพรรค

ข้อ ๔๗ โฆษกพรรคมีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการประชาสัมพันธ์และการให้ข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ เกี่ยวกับพรรค กิจกรรมทางสังคมและการเมือง ตลอดจนแผนนโยบายของพรรคแก่สื่อมวลชนและสาธารณชน

ข้อ ๔๘ ในกรณีที่มีตำแหน่ง ผู้อำนวยการพรรค ให้ผู้อำนวยการพรรคมีอำนาจหน้าที่ควบคุมดูแลเจ้าหน้าที่ในสำนักงานใหญ่ให้ปฏิบัติงานอย่างเป็นระเบียบ เรียบร้อย และมีประสิทธิภาพ รวมทั้งอำนวยความสะดวกแก่หน่วยงานบริหารต่าง ๆ ของพรรคในการใช้สถานที่ของสำนักงานใหญ่ให้ดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ทั้งนี้ โดยประสานงานกับเลขธิการพรรค

ข้อ ๔๕ ที่ปรึกษาและเจ้าหน้าที่อื่นที่หัวหน้าพรรคแต่งตั้ง ให้มีอำนาจหน้าที่ตามที่คณะกรรมการบริหารกำหนด หรือตามที่หัวหน้าพรรคกำหนด แล้วแต่กรณี

ข้อ ๕๐ ในกรณีที่หัวหน้าพรรคพ้นจากตำแหน่ง ให้รองหัวหน้าพรรคที่เป็นรองประธานคณะกรรมการบริหารรักษาการแทนจนกว่าจะมีการเลือกตั้งหัวหน้าพรรคขึ้นใหม่

เมื่อหัวหน้าพรรคพ้นจากตำแหน่ง ให้ผู้ดำรงตำแหน่งบริหารระดับรองที่แต่งตั้งโดยหัวหน้าพรรคพ้นจากตำแหน่งด้วย แต่ให้ปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่าผู้ที่ได้รับแต่งตั้งให้เข้ามาดำรงตำแหน่งแทนจะเข้ารับหน้าที่

ในกรณีที่เจ้าหน้าที่อื่นของพรรคว่างลง หรือมีการระบุตำแหน่ง ให้มีการดำเนินการและแต่งตั้งตามระเบียบที่คณะกรรมการบริหารกำหนด

ส่วนที่ ๒

สำนักงานใหญ่และศูนย์ประสานงานพรรค

ข้อ ๕๑ สำนักงานใหญ่ เป็นหน่วยธุรการที่รับผิดชอบในการปฏิบัติงานบริหารทั่วไปของพรรค และประสานงานของพรรคในจังหวัดต่าง ๆ ภายใต้การกำกับ ดูแลของคณะกรรมการดำเนินกิจการพรรค และเลขาธิการพรรค

ข้อ ๕๒ ในสำนักงานใหญ่ ให้เลขาธิการพรรคเป็นผู้บังคับบัญชารับผิดชอบในการบริหารงานประจำ โดยมีรองเลขาธิการพรรคที่เลขาธิการพรรคมอบหมายเป็นผู้ช่วย เว้นแต่ในกรณีที่มีการแต่งตั้งผู้อำนวยการพรรคตามข้อ ๔๓ (๒) ให้ผู้อำนวยการเป็นผู้บังคับบัญชารับผิดชอบ โดยจะมีรองผู้อำนวยการพรรค หรือผู้ช่วยผู้อำนวยการพรรคก็ได้

ผู้อำนวยการพรรคแต่งตั้งโดยหัวหน้าพรรค โดยปรึกษาหารือกับเลขาธิการพรรค และอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระของคณะกรรมการดำเนินกิจการพรรคที่ให้ความเห็นชอบในการแต่งตั้ง

รองผู้อำนวยการพรรคหรือผู้ช่วยผู้อำนวยการพรรคแต่งตั้งโดยหัวหน้าพรรค โดยคำแนะนำของผู้อำนวยการพรรค และอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระของผู้อำนวยการพรรค

ข้อ ๕๓ การแบ่งหน่วยงาน การกำหนดตำแหน่งของเจ้าหน้าที่อื่นของพรรคตามข้อ ๔๓ (๒) ตลอดจนอำนาจ หน้าที่ การบรรจุ แต่งตั้ง เงินประจำตำแหน่ง ผลประโยชน์ตอบแทนอื่นและอัตราเงินเดือนของเจ้าหน้าที่ดังกล่าวในสำนักงานใหญ่ ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการดำเนินกิจการพรรคกำหนด

หากมีความจำเป็นต้องตั้งหน่วยงาน เพื่อกระจายอำนาจในการบริหารงานของสำนักงานใหญ่ จะจัดให้มีสำนักงานเฉพาะเพื่อการบริหารและรับผิดชอบการปฏิบัติงานในส่วนนั้นก็ได้

ข้อ ๕๔ เพื่อประโยชน์ในการบริหารงานของพรรคในจังหวัดหรือภาคต่าง ๆ และในจังหวัดหรือภาคนั้นยังไม่พร้อมที่จะจัดตั้งเป็นสาขาพรรค ให้จัดตั้งเป็นศูนย์ประสานงานพรรค เพื่อบริหารงานของพรรคในจังหวัดหรือในภาคนั้นได้ตามความจำเป็นเหมาะสม

โครงสร้างการบริหารและเจ้าหน้าที่พรรคของศูนย์ประสานงานพรรค ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการดำเนินการพรรคกำหนด

ข้อ ๕๕ ชมรมอาสาสมัครพรรคเป็นส่วนหนึ่งของพรรค และบทบาทของสมาชิกชมรมอาสาสมัครพรรคในการช่วยเหลืองานประจำของพรรคในสำนักงานใหญ่ และในสาขาต่างจังหวัด ถือเป็นส่วนสำคัญของกิจกรรมทางการเมืองของพรรค

การช่วยปฏิบัติงานประจำของสมาชิกชมรมอาสาสมัคร ให้เป็นไปตามหลักการและระเบียบที่คณะกรรมการดำเนินการพรรคกำหนด

ส่วนที่ ๓

สาขาพรรคและการบริหารสาขาพรรค

ข้อ ๕๖ ในวาระเริ่มแรก ภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวัน นับแต่วันที่นายทะเบียนพรรคการเมืองรับจดทะเบียนการจัดตั้งพรรคการเมือง พรรคจะจัดให้มีสาขาพรรคอย่างน้อยภาคละหนึ่งสาขาตามที่กำหนดไว้ในข้อ ๕๖ ว่าด้วยบทเฉพาะกาล และในแต่ละปี พรรคจะพยายามจัดตั้งสาขาพรรคเพิ่มขึ้นในแต่ละภาค เพื่อให้พรรคมีสาขาครบทุกเขตเลือกตั้งของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

ข้อ ๕๗ ท้องที่ใดมีสมาชิกตั้งแต่หนึ่งร้อยคนขึ้นไป และสมาชิกประสงค์จะจัดตั้งเป็นสาขาพรรค ให้สมาชิกผู้เริ่มจัดตั้งมีหนังสือแจ้งความประสงค์ที่จะจัดตั้งสาขาพรรค พร้อมทั้งรายการแสดงที่ตั้งสาขาพรรค รายชื่อ อาชีพ และที่อยู่ของสมาชิกผู้เริ่มจัดตั้งตามแบบพิมพ์ของพรรคไปยังเลขาธิการพรรค เพื่อนำเสนอคณะกรรมการบริหารพิจารณา หากคณะกรรมการบริหารเห็นชอบ ก็ให้แจ้งให้สมาชิกผู้เริ่มจัดตั้งดำเนินการต่อไป

การจัดตั้งหรือการยกเลิกสาขาพรรค ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการบริหารกำหนด

ข้อ ๕๘ เมื่อคณะกรรมการบริหารอนุมัติให้ตั้งสาขาพรรคแล้ว ให้ประธานคณะผู้เริ่มจัดตั้งเรียกประชุมใหญ่สมาชิกสาขาพรรคเป็นครั้งแรก เพื่อเลือกกรรมการสาขาพรรคภายในหกสิบวัน นับแต่ได้รับอนุมัติให้ตั้งสาขาพรรคได้ โดยในการประชุมครั้งแรกนี้ จะต้องมีสมาชิกมาประชุมไม่น้อยกว่าห้าสิบคน

เมื่อที่ประชุมใหญ่สาขาพรรคเลือกตั้งคณะกรรมการสาขาพรรคเรียบร้อยแล้ว ให้หัวหน้าพรรคมีหนังสือแจ้งการจัดตั้งสาขาพรรคต่อนายทะเบียนพรรคการเมืองภายในสิบห้าวัน นับแต่วันที่จัดตั้งสาขาพรรคเสร็จแล้ว และเมื่อหัวหน้าพรรคได้รับหนังสือรับรองการจัดตั้งสาขาพรรคจากนายทะเบียนพรรคการเมืองแล้ว ให้แจ้งคณะกรรมการบริหารและคณะกรรมการสาขาพรรคทราบ

ข้อ ๕๙ องค์กรบริหารสาขาพรรค ประกอบด้วย ที่ประชุมใหญ่ของสมาชิกในสาขาพรรค และคณะกรรมการสาขาพรรค และที่ประชุมพิเศษของสาขา ตามที่คณะกรรมการบริหารกำหนด

ข้อ ๖๐ การประชุมใหญ่สาขาพรรคมีสองประเภท คือ การประชุมใหญ่สามัญและการประชุมใหญ่วิสามัญ และให้นำข้อบังคับในส่วนที่ว่าด้วยการประชุมใหญ่ของพรรคมาใช้บังคับโดยอนุโลม

ข้อ ๖๑ คณะกรรมการสาขาพรรค ประกอบด้วย ประธานสาขาพรรค รองประธานสาขาพรรค เลขานุการสาขาพรรค รองเลขานุการสาขาพรรค เหรัญญิกสาขาพรรค โฆษกสาขาพรรค ตำแหน่งละหนึ่งคน และกรรมการอื่นอย่างน้อยสองคน แต่ไม่เกินแปดคน ทั้งนี้ โดยการลงมติเลือกจากที่ประชุมใหญ่สาขาพรรค

กรรมการสาขาพรรคมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสองปี นับแต่วันเลือกตั้ง และเมื่อพ้นจากตำแหน่งตามวาระ อาจได้รับเลือกตั้งเป็นกรรมการสาขาพรรคอีกได้

การพ้นจากตำแหน่งของกรรมการสาขาพรรค ให้นำข้อบังคับเกี่ยวกับการพ้นจากตำแหน่งของกรรมการบริหารมาใช้บังคับโดยอนุโลม และในกรณีที่ตำแหน่ง กรรมการสาขาพรรคว่างลง ให้เรียกประชุมใหญ่สาขาพรรคเพื่อเลือกสมาชิกในสาขานั้นแทนตำแหน่งที่ว่างโดยมิชักช้า

ข้อ ๖๒ ให้ประธานสาขาพรรคเรียกประชุมคณะกรรมการสาขาพรรคเพื่อปรึกษาหารือกิจการของสาขาพรรคอย่างน้อยสองเดือนต่อครั้ง และให้นำข้อบังคับ ว่าด้วยการประชุมของคณะกรรมการบริหารมาใช้บังคับโดยอนุโลม

ข้อ ๖๓ ประธานสาขาพรรคและคณะกรรมการสาขาพรรคมีหน้าที่รับผิดชอบในการควบคุมการดำเนินงานของสาขาพรรค ให้เป็นไปตามกฎหมาย นโยบาย ระเบียบ ข้อบังคับและมติของพรรค และมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

- (๑) บริหารกิจการของสาขาพรรคให้เป็นไปตามนโยบายพรรค
- (๒) ดำเนินการขยายจำนวนสมาชิกพรรคในเขตท้องที่ของสาขา
- (๓) ให้การศึกษา อบรมทางการเมืองและการอบรมอื่น ๆ ตามแนวอุดมการณ์และแนวนโยบายของพรรคแก่สมาชิกและประชาชนทั่วไป
- (๔) เผยแพร่อุดมการณ์ นโยบายและกิจกรรมพรรคแก่ประชาชนทั่วไป
- (๕) ช่วยสรรหาและคัดเลือกบุคคลที่เหมาะสมเข้าสมัครรับเลือกตั้งทุกระดับในเขตท้องที่ของสาขาพรรค เพื่อเสนอต่อคณะกรรมการบริหาร
- (๖) รณรงค์ ช่วยเหลือและสนับสนุนผู้สมัครรับเลือกตั้งของพรรคและประสานงานกับคณะกรรมการอำนวยการเลือกตั้งของพรรคที่แต่งตั้งตามข้อ ๘๐ วรรคสอง
- (๗) ดำเนินกิจกรรมร่วมกับมวลชนในท้องถิ่น และดำเนินโครงการเศรษฐกิจตามที่พรรคแนะนำหรือเห็นชอบ เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิต ความเป็นอยู่และรายได้ของประชาชนในท้องถิ่น
- (๘) จัดทำแผนงานบริหาร แผนงบประมาณ แผนจัดหาทุนในเขตท้องที่ของสาขาพรรคเสนอต่อคณะกรรมการบริหารเพื่อความเห็นชอบ
- (๙) ปฏิบัติหน้าที่ตามที่คณะกรรมการบริหารมอบหมาย
- (๑๐) รับสมัครและพิจารณาหลักฐาน คุณสมบัติผู้สมัครเข้าเป็นสมาชิกพรรคเพื่อส่งให้คณะกรรมการบริหารพรรคพิจารณาและอนุมัติเข้าเป็นสมาชิกพรรค ตามข้อ ๓๕ (๑๐)

ข้อ ๖๔ ในกรณีที่เลขาธิการพรรคเห็นว่า ประธานสาขาพรรค รองประธานสาขาพรรค เลขานุการสาขาพรรค รองเลขานุการสาขาพรรค เหรัญญิกสาขาพรรค โฆษกสาขาพรรค ผู้ใดมีพฤติกรรมไม่เหมาะสมที่จะดำรงตำแหน่งต่อไป ให้เลขาธิการพรรคเสนอเรื่องให้คณะกรรมการบริหารพรรคมีมติให้บุคคลดังกล่าวออกจากตำแหน่งได้

ข้อ ๖๕ สำนักงานสาขาพรรคเป็นหน่วยงานธุรการที่รับผิดชอบการบริหารกิจการทั่วไปของพรรคในเขตท้องที่ของสาขาพรรค ภายใต้การกำกับ ดูแลของคณะกรรมการสาขาพรรค โดยมีเลขานุการพรรคเป็นผู้รับผิดชอบในการบริหารงานประจำ

ในการดำเนินงานของสำนักงานสาขาพรรค ให้ประสานงานกับสำนักงานใหญ่ของพรรค และสำนักงานสาขาพรรคสาขาอื่น ๆ

การจัดหน่วยงานและการกำหนดตำแหน่งเจ้าหน้าที่ในสำนักงานของสาขาพรรค ให้เป็นไปตามระเบียบของคณะกรรมการบริหาร

หมวดที่ ๕

การบริหารการเงิน ทรัพย์สินและการจัดทำบัญชี

ข้อ ๖๖ งบประมาณประจำปีของพรรค ประกอบด้วย

(๑) งบประมาณรายได้หรือรายรับ ซึ่งแยกออกเป็นประเภทเงินสนับสนุน โดยคณะกรรมการเลือกตั้ง เงินบริจาค เงินจากการจัดกิจกรรมของพรรคหรือสาขาพรรคและเงินได้อื่น

(๒) งบประมาณค่าใช้จ่ายหรือรายจ่าย ซึ่งแยกออกเป็นประเภทเงินค่าใช้จ่ายในการเลือกตั้ง เงินเดือน เงินค่าตอบแทน ค่าใช้สอย ค่าวัสดุ งานจร และอื่น ๆ

ปีงบประมาณและปีการบัญชีของพรรค ให้เริ่มตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม และสิ้นสุดลงในวันที่ ๓๑ ธันวาคม ของปีเดียวกัน

ข้อ ๖๗ บัญชีของพรรคและสาขาพรรค ประกอบด้วย

(๑) บัญชีรายวันแสดงรายได้หรือรายรับ และแสดงค่าใช้จ่ายหรือรายจ่าย

(๒) บัญชีแสดงรายรับจากการบริจาค

(๓) บัญชีแยกประเภท

(๔) บัญชีแสดงสินทรัพย์และหนี้สิน

การลงรายการบัญชีต้องมีเอกสารประกอบการลงบัญชีที่ถูกต้อง สมบูรณ์โดยครบถ้วน

บัญชีตาม (๑) และ (๒) ต้องลงรายการให้แล้วเสร็จภายในสิบห้าวัน นับแต่รายการนั้นเกิดขึ้น

บัญชีตาม (๓) และ (๔) ต้องลงรายการให้แล้วเสร็จภายในสิบห้าวัน นับแต่วันสิ้นเดือนของเดือนที่รายการนั้นเกิดขึ้น

ข้อ ๖๘ พรรคและสาขาพรรคต้องปิดบัญชีครั้งแรกภายในวันสิ้นปีปฏิทินที่ได้จัดแจ้งการจัดตั้งขึ้น และปิดบัญชีครั้งต่อไปเป็นประจำทุกปีในวันสิ้นปีปฏิทิน

การปิดบัญชีให้จัดทำงบการเงิน ซึ่งอย่างน้อยประกอบด้วย งบดุลและบัญชีรายได้และค่าใช้จ่าย ซึ่งรวมถึง งบการเงินของทุกสาขาพรรคด้วย

งบดุลต้องแสดงรายการสินทรัพย์ หนี้สินและทุนของพรรคและงบดุลต้องจัดให้มีผู้สอบบัญชี รับอนุญาตตรวจสอบและรับรองการสอบบัญชี

ข้อ ๖๕ ประธานสาขาพรรคต้องจัดให้มีการทำบัญชีของสาขาพรรค และรับรองความถูกต้อง ตลอดจนต้องจัดส่งบัญชีของสาขาพรรค ให้สำนักงานใหญ่พรรคทันทีที่ประชุมสาขาพรรคให้ความเห็นชอบ และต้องไม่ช้ากว่าสามสิบวัน หลังจากวันสิ้นปีปฏิทินในปีนั้น ๆ

ข้อ ๖๖ งบการเงินที่ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตตรวจสอบและรับรองแล้ว ต้องเสนอให้ที่ประชุมใหญ่อนุมัติภายในเดือนเมษายนของทุกปี โดยแจ้งให้สมาชิกทราบล่วงหน้าและเปิดเผยไว้ ณ ที่ตั้งสำนักงานใหญ่พรรคและสาขาพรรคไม่น้อยกว่าสิบห้าวัน

งบการเงินซึ่งที่ประชุมใหญ่อนุมัติตามวรรคหนึ่ง หัวหน้าพรรคต้องรับรองความถูกต้องร่วมกับ รัษฎิกพรรค และให้หัวหน้าพรรคส่งงบการเงินต่อนายทะเบียนพรรคการเมืองภายในสามสิบวัน นับแต่วันที่ที่ประชุมใหญ่อนุมัติพร้อมทั้งส่งสำเนาบัญชี ตามข้อ ๖๗

ข้อ ๖๗ เมื่อพรรคได้รับเงินสนับสนุนจากคณะกรรมการการเลือกตั้งแล้ว ต้องใช้จ่ายเงินสนับสนุนนั้นให้เป็นไปตามกฎหมาย และต้องจัดทำรายงานการใช้จ่ายเงินที่ได้รับการสนับสนุนในรอบปีปฏิทินให้ถูกต้องตามความจริง และยื่นต่อคณะกรรมการการเลือกตั้งภายในเดือนมีนาคมของปีถัดไป

ข้อ ๖๘ เมื่อมีการบริจาคแก่พรรค ให้พรรคออกหลักฐานการรับบริจาคให้แก่ผู้บริจาค และเมื่อพรรคได้รับการบริจาคเงิน ให้พรรคเปิดเผยรายชื่อผู้บริจาค และจำนวนเงินที่ได้รับการบริจาค ตามหลักเกณฑ์ที่กฎหมายกำหนด

ข้อ ๖๙ ห้ามมิให้พรรครับการบริจาคโดยไม่เปิดเผย หรือเป็นการบริจาคที่ต้องห้ามตามกฎหมาย

ข้อ ๗๐ หัวหน้าพรรคต้องจัดให้มีบัญชีแสดงรายรับจากการบริจาค ซึ่งต้องมีรายการตามที่กฎหมายกำหนด ดังต่อไปนี้

(๑) ชื่อ ที่อยู่ จำนวนเงิน และรายการทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดที่คำนวณเป็นเงินได้ของผู้บริจาคทุกราย และในกรณีที่เป็นการบริจาคผ่านทางสมาชิก ให้ระบุชื่อสมาชิกผู้รับการบริจาคด้วย

(๒) วัน เดือน ปี ที่รับบริจาค

(๓) สำเนาหลักฐานการรับบริจาค

ในกรณีที่การบริจาคเป็นการให้หรือให้ใช้ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดที่คำนวณเป็นเงินได้ ให้คิดมูลค่าโดยคำนวณตามอัตราค่าเช่าหรือค่าตอบแทนตามปกติท้องถิ่น หรือค่าของสินค้านั้นก่อนแล้ว จึงบันทึกลงในบัญชี และในกรณีที่ไม้อาจคิดมูลค่าได้ ให้ระบุรายละเอียดเกี่ยวกับทรัพย์สินหรือประโยชน์อย่างอื่นนั้นให้ชัดเจนเท่าที่จะกระทำได้

ข้อ ๑๕ หัวหน้าพรรค กรรมการบริหาร กรรมการบริหารสาขาพรรค และสมาชิกซึ่งได้รับการบริจาค ต้องนำส่งเข้าบัญชีแสดงรายรับการบริจาคตามข้อ ๑๔ ภายในเจ็ดวัน นับแต่วันที่ได้รับการบริจาค

ข้อ ๑๖ บรรดาเงินที่พรรคได้รับการบริจาคมา ให้หัวหน้าพรรคและเหรัญญิกพรรคนำไปฝากไว้กับธนาคารพาณิชย์ โดยระบุชื่อเจ้าของบัญชีในนามของพรรค

ให้หัวหน้าพรรคแจ้งหมายเลขบัญชีเงินฝาก และจำนวนเงินฝากในธนาคารพาณิชย์ให้นายทะเบียนทราบภายในเจ็ดวัน นับแต่วันที่เปิดบัญชี

ข้อ ๑๗ ให้หัวหน้าพรรค หรือรองหัวหน้าพรรคที่หัวหน้าพรรคมอบหมาย ลงลายมือชื่อร่วมกับเลขาธิการพรรค หรือรองเลขาธิการพรรคที่เลขาธิการพรรคมอบหมาย หรือเหรัญญิกพรรค คนหนึ่งคนใดรวมเป็นสองคน เป็นผู้มีอำนาจลงลายมือชื่อร่วมในเช็คสั่งจ่ายในนามของพรรคตามระเบียบที่คณะกรรมการบริหารกำหนด

ข้อ ๑๘ การบริหารการเงิน ทรัพย์สิน และการจัดทำบัญชีของสาขาพรรค ให้นำความในหมวดนี้ มาใช้บังคับโดยอนุโลม และให้ประธานสาขาพรรคหรือรองประธานสาขาพรรคคนใดคนหนึ่ง ที่ประธานสาขาพรรคมอบหมายร่วมกับเหรัญญิกสาขาพรรครวมเป็นสองคน เป็นผู้มีอำนาจลงลายมือชื่อร่วมในเช็คสั่งจ่ายเงินในนามของสาขาพรรค

ข้อ ๑๙ การบริหารการเงินและทรัพย์สิน ระบบการเงิน และการรับการจ่ายเงินของพรรค หรือสาขาพรรค นอกเหนือจากที่กำหนดไว้ในข้อบังคับนี้ ให้เป็นไปตามระเบียบ ว่าด้วยการเงินและการบริหารทรัพย์สินที่คณะกรรมการบริหารพรรคกำหนด

หมวดที่ ๖

การคัดเลือกผู้สมัครรับเลือกตั้งและผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง

ส่วนที่ ๑

การคัดเลือกผู้สมัครรับเลือกตั้ง

ข้อ ๒๐ การคัดเลือกบุคคลที่พรรคจะส่งลงสมัครรับเลือกตั้งในทุกระดับ เป็นอำนาจของคณะกรรมการบริหาร

คณะกรรมการบริหารอาจแต่งตั้งคณะกรรมการอำนวยความสะดวกเลือกตั้งขึ้นมากณะหนึ่งตามจำนวนที่เห็นสมควรเพื่อทำหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) เสนอชื่อบุคคลที่จะลงสมัครรับเลือกตั้ง เพื่อให้คณะกรรมการบริหารพิจารณา

(๒) วางแผนและดำเนินการเลือกตั้งในครั้งนั้น ๆ ภายใต้การกำกับ ดูแลของคณะกรรมการบริหาร

หลักเกณฑ์และวิธีการเลือกสมาชิกเพื่อส่งเข้าสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ทั้งแบบบัญชีรายชื่อและแบบแบ่งเขตเลือกตั้ง ให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการบริหารกำหนด

ข้อ ๘๑ คณะกรรมการบริหารเป็นผู้ชี้ขาดว่า จะคัดเลือกผู้ใดลงสมัครรับเลือกตั้งในนามพรรค และในการนี้ คณะกรรมการบริหารอาจคัดเลือกบุคคลอื่นนอกเหนือจากที่คณะกรรมการอำนวยการเลือกตั้ง เสนอขึ้นมาก็ได้

ส่วนที่ ๒

การคัดเลือกบุคคลเข้าดำรงตำแหน่งทางการเมือง

ข้อ ๘๒ ในการคัดเลือกบุคคลให้เข้าดำรงตำแหน่งทางการเมืองทั้งฝ่ายรัฐบาลและฝ่ายรัฐสภา ให้คณะกรรมการบริหารพิจารณาคัดเลือกบุคคลตามรายชื่อที่ที่ประชุมร่วมระหว่างคณะกรรมการบริหาร กับสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเสนอ

การลงคะแนนเสียงเพื่อคัดเลือกบุคคลให้ดำรงตำแหน่งดังกล่าว ให้ใช้วิธีลงคะแนนลับ และในกรณี ที่มีคะแนนเสียงเท่ากัน ให้หัวหน้าพรรคเป็นผู้ชี้ขาด

หมวดที่ ๓

วินัยและจรรยาบรรณของสมาชิก

ข้อ ๘๓ สมาชิกมีหน้าที่รักษาวินัยและจรรยาบรรณ ดังต่อไปนี้

(๑) เติบโตชนสถาบันชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ และการปกครองระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

(๒) ยึดมั่นในอุดมการณ์ของพรรคตามที่ปรากฏในนโยบายของพรรคที่ได้จัดระเบียบไว้

(๓) การกระทำใด ๆ ต้องคำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวมของประเทศชาติและชื่อเสียงของพรรค เป็นสำคัญ

(๔) ปฏิบัติตามนโยบาย ข้อบังคับ มติคณะกรรมการบริหาร คำสั่งของผู้บริหารพรรคที่สั่งการ ภายในขอบเขต อำนาจหน้าที่ที่มีอยู่

- (๕) ไม่ใช่ความเป็นสมาชิกไปแสวงหาประโยชน์ส่วนตน หรือเพื่อบุคคลอื่นโดยมิชอบ
- (๖) ประพฤติตัวและดำรงชีพด้วยความมีคุณธรรม ตลอดจนวางตนให้เป็นที่ศรัทธาของประชาชน และแต่งกายให้สุภาพ เรียบร้อย
- (๗) เป็นผู้ตรงต่อเวลา โดยเฉพาะอย่างยิ่งเวลาที่มีการประชุม
- (๘) เคารพและปฏิบัติตามคำสั่งหรือคำแนะนำของคณะกรรมการบริหารที่ชอบด้วยข้อบังคับพรรค
- (๙) รักษาความสามัคคีในหมู่สมาชิกพรรคและกับสมาชิกพรรคการเมืองอื่น
- (๑๐) ไม่กระทำใด ๆ อันเป็นการฝ่าฝืนกฎหมาย หรือศีลธรรม หรือเป็นเยี่ยงอย่างที่ไม่ดี และเป็นที่ครหาของบุคคลทั่วไป
- (๑๑) รับผิดชอบต่อน้ำที่ในงานของพรรคตามขีดความสามารถของตน
- (๑๒) การเสนอญัตติ กระทั่งถาม ร่างพระราชบัญญัติ การอภิปรายในรัฐสภาต้องกระทำด้วยความสุภาพ ตรงตามข้อเท็จจริง อยู่ในประเด็น และไม่ใช้รัฐสภาเป็นเครื่องมือหรือใช้เอกสิทธิ์ในการโจมตีบุคคล ข้าราชการ หรือหน่วยงานของรัฐโดยไม่สมควร
- (๑๓) ใช้ถ้อยคำสุภาพ ไม่ก้าวร้าว เสียดสี และใส่ร้ายป้ายสีบุคคลอื่นในที่ประชุม
- (๑๔) แข็งความจริงและรับผิดชอบต่อข้อเท็จจริงที่แจ้งไว้ในการสมัครเข้าเป็นสมาชิก
- ข้อ ๘๔ การเสนอร่างกฎหมายต่อสภาผู้แทนราษฎร ให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของพรรค เสนอร่างกฎหมายให้คณะกรรมการบริหารพรรค หรือกรรมการที่ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการบริหารพรรคพิจารณาให้ความเห็นชอบก่อน
- ส่วนการตั้งกระทู้ถามและการเสนอญัตติ ให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของพรรคกระทำได้ตามที่เห็นสมควร แต่ต้องไม่ขัดต่อนโยบายหรือสถานภาพของพรรค
- ข้อ ๘๕ การกล่าวหาว่าสมาชิกคนใดกระทำหรือละเว้นการกระทำอันเป็นการผิดวินัยหรือละเมิดจรรยาบรรณควรแก่การลงโทษ อาจกระทำได้โดยกรรมการบริหารคนใดคนหนึ่งหรือสมาชิก ไม่น้อยกว่าสิบห้าคนทำเป็นหนังสือและลงลายมือชื่อยื่นต่อหัวหน้าพรรค
- เมื่อมีการกล่าวหาดังกล่าว ให้หัวหน้าพรรคแต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นคณะหนึ่งเป็นคณะกรรมการสอบสวน โดยมีจำนวนกรรมการไม่น้อยกว่าสามคน แต่ไม่เกินเจ็ดคน โดยต้องประกอบด้วย กรรมการบริหารอย่างน้อยหนึ่งคน แต่ไม่เกินถึงหนึ่งของจำนวนกรรมการสอบสวนทั้งหมด

ให้คณะกรรมการสอบสวนมีหน้าที่สอบสวน รวบรวมข้อเท็จจริงและพิจารณาข้อกล่าวหา และทำรายงาน พร้อมทั้งเสนอความเห็นต่อคณะกรรมการบริหาร ซึ่งจะต้องกระทำให้เสร็จสิ้นโดยเร็ว

หลักเกณฑ์และวิธีการในการสอบข้อเท็จจริง และการพิจารณาข้อกล่าวหา ให้เป็นไปตามระเบียบ ที่คณะกรรมการบริหารกำหนด โดยจะต้องมีแจ้งข้อกล่าวหาให้สมาชิกผู้ถูกกล่าวหาทราบและให้สมาชิก ดังกล่าวมีสิทธิชี้แจงเพื่อแก้ข้อกล่าวหา

ข้อ ๘๖ ภายใต้ข้อบังคับข้อ ๘๗ คณะกรรมการบริหารเป็นผู้วินิจฉัยการกระทำหรือการละเว้น การกระทำของสมาชิกว่าเป็นการผิดวินัยหรือละเมิดต่อจรรยาบรรณหรือไม่ และจะลงโทษสถานใด

สมาชิกผู้ที่ทำผิดวินัยหรือละเมิดจรรยาบรรณ ต้องได้รับโทษตามความร้ายแรงของการกระทำ ดังนี้

- (๑) ตักเตือน
- (๒) ภาคทัณฑ์
- (๓) ตัดสิทธิที่จะพึงมีในฐานะสมาชิกตามข้อบังคับ
- (๔) ให้พ้นจากความเป็นสมาชิก

ข้อ ๘๗ ในกรณีที่สมาชิกผู้ถูกกล่าวหาเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และคณะกรรมการบริหาร เห็นว่า ผลของการผิดวินัยหรือละเมิดจรรยาบรรณอาจมีผลให้สมาชิกต้องพ้นจากความเป็นสมาชิก ให้คณะกรรมการบริหารส่งเรื่องไปยังที่ประชุมร่วมของคณะกรรมการบริหาร และสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ของพรรคเป็นผู้พิจารณาและวินิจฉัย และมติของที่ประชุมร่วมที่จะมีผลให้สมาชิกผู้ถูกกล่าวหาพ้นจาก ความเป็นสมาชิก จะต้องเป็นการลงคะแนนลับและได้คะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสามในสี่ของจำนวน คณะกรรมการบริหารพรรคและสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของพรรคทั้งหมดตามกฎหมาย

หมวดที่ ๘

การเปลี่ยนแปลงนโยบายพรรคและข้อบังคับ

ข้อ ๘๘ โดยหลักการ นโยบายของพรรคเพื่อการปฏิรูปการเมืองและการแก้ไขปัญหาการทุจริต คอร์รัปชัน เป็นเจตนารมณ์ของบุคคลที่เข้ามาเป็นสมาชิกของพรรคทุกคนที่มุ่งมั่นจะดำเนินการให้สำเร็จ

อย่างไรก็ตาม เพื่อเปิดโอกาสให้มีการเปลี่ยนแปลงนโยบายของพรรคได้ตามสมควร ในกรณีที่ สมาชิกเกือบทั้งหมดเห็นควรให้มีการแก้ไขนโยบาย จึงกำหนดให้มีการเปลี่ยนแปลงนโยบายได้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการ ดังต่อไปนี้

(๑) ผู้ตัดข้อเปลี่ยนแปลงนโยบายพรรค หรือขอเปลี่ยนแปลงข้อบังคับในส่วนที่เกี่ยวกับวิธีการเปลี่ยนแปลงนโยบาย จะต้องมาจากมติของคณะกรรมการบริหารพรรคที่เป็นเอกฉันท์ หรือมาจากสมาชิกผู้มีสิทธิเข้าร่วมประชุมใหญ่ไม่น้อยกว่าสี่ในห้าของผู้มีสิทธิเข้าร่วมประชุมใหญ่เท่าที่มีอยู่จริงในขณะนั้น

(๒) ผู้ตัดข้อเปลี่ยนแปลงตาม (๑) ต้องเสนอต่อผู้มีสิทธิเข้าร่วมประชุมใหญ่ล่วงหน้าไม่น้อยกว่าหกสิบวัน

(๓) การเปลี่ยนแปลงตาม (๑) ต้องได้รับความเห็นชอบโดยที่ประชุมใหญ่ด้วยมติเห็นชอบไม่น้อยกว่าเก้าในสิบของสมาชิกผู้มีสิทธิเข้าร่วมประชุมใหญ่ที่มาประชุม

ข้อ ๘๕ สำหรับการเปลี่ยนแปลงข้อบังคับในประการอื่น ซึ่งมีใช้การเปลี่ยนแปลงตามข้อ ๘๘ ให้กระทำได้ตามหลักเกณฑ์และวิธีการ ดังต่อไปนี้

(๑) ผู้ตัดข้อเปลี่ยนแปลงข้อบังคับจะเสนอโดยคณะกรรมการบริหารโดยเสียงข้างมาก หรือเสนอโดยสมาชิกผู้มีสิทธิเข้าร่วมประชุมใหญ่ไม่น้อยกว่าหนึ่งในสามของผู้มีสิทธิเข้าร่วมประชุมใหญ่เท่าที่มีอยู่จริงในขณะนั้น

(๒) ผู้ตัดข้อเปลี่ยนแปลงตาม (๑) ต้องเสนอต่อผู้มีสิทธิเข้าร่วมประชุมใหญ่ล่วงหน้าไม่น้อยกว่าสิบห้าวัน

(๓) การเปลี่ยนแปลงตาม (๑) ต้องได้รับความเห็นชอบโดยที่ประชุมใหญ่ด้วยมติเห็นชอบไม่น้อยกว่าสองในสามของสมาชิกของผู้มีสิทธิเข้าร่วมประชุมใหญ่ที่มาประชุม

ในกรณีที่มีสมาชิกที่เข้าร่วมประชุมตั้งแต่ยี่สิบคนขึ้นไป หรือหนึ่งในห้าของสมาชิกที่เข้าร่วมประชุมแล้วแต่จำนวนใดที่น้อยกว่าเห็นว่า ผู้ตัดข้อเปลี่ยนแปลงข้อบังคับใดเป็นการเปลี่ยนแปลงตามข้อ ๘๘ ให้ถือว่าผู้ตัดที่ขอเปลี่ยนแปลงนั้นเป็นการเปลี่ยนแปลงที่ต้องดำเนินการตามข้อ ๘๘

ข้อ ๘๐ ให้หัวหน้าพรรคแจ้งการเปลี่ยนแปลงตามมติของที่ประชุมตามหมวดนี้ ต่อนายทะเบียนพรรคการเมืองภายในสามสิบวัน นับตั้งแต่วันที่ที่ประชุมใหญ่มีมติ

หมวดที่ ๕

การเลิกและการยุบพรรค

ข้อ ๘๑ พรรคเลิกหรือยุบตามเหตุที่กฎหมายบัญญัติ คือ

(๑) มีจำนวนสมาชิกเหลือไม่ถึงสิบห้าคน

(๒) มีคำสั่งศาลรัฐธรรมนูญให้ยุบพรรค

(๓) การยุบพรรคไปรวมกับพรรคการเมืองตามข้อ ๕๒

กรณีการเลิกหรือยุบสาขาพรรค

(๑) มีมติจากคณะกรรมการบริหารพรรคว่าให้เลิกหรือยุบสาขาพรรค

(๒) มีมติจากคณะกรรมการบริหารสาขาพรรคว่าให้เลิกหรือยุบสาขาพรรค

(๓) มติตามข้อ ๕๑ วรรค ๒ (๑) และ (๒) ให้ถือเสียงข้างมากของที่ประชุมคณะกรรมการบริหารพรรค หรือคณะกรรมการบริหารสาขาพรรค แล้วแต่กรณี

ข้อ ๕๒ การรวมพรรคกับพรรคการเมืองอื่นเพื่อจัดตั้งเป็นพรรคการเมืองใหม่หรือเพื่อรวมเป็นพรรคการเมืองอื่น ที่ประชุมใหญ่จะให้ความเห็นชอบให้พรรคไปรวมพรรคอื่นได้ตามหลักเกณฑ์และวิธีที่กำหนดไว้ในข้อ ๘๘ วรรคสอง

หมวดสุดท้าย

การตีความและบทเฉพาะกาล

ข้อ ๕๓ หากมีปัญหาเกี่ยวกับการตีความตามข้อบังคับพรรคนี้ ให้คณะกรรมการบริหารมีอำนาจตีความและให้ถือปฏิบัติตามนั้น

ข้อ ๕๔ ในกรณีที่สมาชิกซึ่งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสี่ของจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของพรรค หรือกรรมการบริหารจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสามของจำนวนกรรมการบริหารทั้งหมด หรือสมาชิกจำนวนไม่น้อยกว่าห้าสิบคน เห็นว่ามติ ระเบียบ หรือข้อบังคับในเรื่องใดของพรรคจะขัดต่อสถานะและการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรตามรัฐธรรมนูญ หรือขัดแย้งกับหลักการพื้นฐานแห่งการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ให้บุคคลหรือคณะบุคคลดังกล่าวมีสิทธิร้องขอให้ที่ประชุมใหญ่พิจารณาวินิจฉัย

ในกรณีที่ประชุมใหญ่วินิจฉัยว่า มติ ระเบียบ หรือข้อบังคับดังกล่าวขัดต่อสถานะภาพและการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรตามรัฐธรรมนูญ หรือขัดแย้งกับหลักการพื้นฐานแห่งการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ให้มติหรือข้อบังคับดังกล่าวเป็นอันยกเลิก

ข้อ ๕๕ ในระหว่างที่คณะกรรมการบริหารยังมีได้ออกระเบียบเพื่อกำหนดกิจการต่าง ๆ ตามที่ข้อบังคับนี้กำหนดไว้ ให้กิจการนั้นเป็นไปตามมติของคณะกรรมการบริหาร และในกรณีที่ยังไม่มีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของพรรค ให้อำนาจหน้าที่ของที่ประชุมร่วมของคณะกรรมการบริหารและสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการบริหาร ทั้งนี้ ต้องดำเนินการภายในเก้าสิบวัน นับแต่นายทะเบียนตอบรับการจดทะเบียนจัดตั้งพรรค

ในระยะเริ่มแรกก่อนที่จะมีการเลือกตั้งกรรมการบริหารชุดใหม่ ตามข้อ ๕๗ ให้คณะกรรมการบริหารที่นายทะเบียนพรรคการเมืองเห็นชอบในการจัดตั้งพรรค ทำหน้าที่เป็นคณะกรรมการดำเนินกิจการพรรค รวมทั้งมีอำนาจอนุมัติการเข้าเป็นสมาชิกสามัญของพรรคตามข้อ ๑๔ วรรคหนึ่งไปพลางก่อน และในการปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าว คณะกรรมการบริหารอาจแต่งตั้งและมอบหมายให้คณะอนุกรรมการหรือคณะทำงานทำการแทนได้ตามที่เห็นสมควร

ข้อ ๕๖ เพื่อให้เป็นไปตามมาตรา ๒๕ ของพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ พรรคจะดำเนินการดังต่อไปนี้ให้เสร็จสิ้นภายใน ๑๘๐ วัน นับแต่วันที่นายทะเบียนรับจดทะเบียนการจัดตั้งพรรคการเมือง

(๑) มีสมาชิกตั้งแต่ห้าพันคนขึ้นไป โดยอย่างน้อยต้องประกอบด้วย สมาชิกซึ่งมีอยู่ในแต่ละภาค ตามบัญชีรายชื่อภาคที่นายทะเบียนพรรคการเมืองกำหนด

(๒) มีสาขาพรรคการเมืองอย่างน้อยภาคละหนึ่งสาขา

ข้อ ๕๗ ภายในเวลาหนึ่งเดือน นับแต่วันที่นายทะเบียนรับจดทะเบียนการจัดตั้งพรรคการเมือง แต่อย่างช้าต้องไม่เกินสามเดือน ให้คณะกรรมการบริหารที่นายทะเบียนพรรคการเมืองเห็นชอบในการจัดตั้งพรรค เรียกประชุมใหญ่ครั้งแรก โดยให้เป็นการประชุมใหญ่สามัญประจำปี เพื่อจัดให้มีการเลือกตั้งคณะกรรมการบริหารชุดใหม่ พร้อมทั้งผู้ดำรงตำแหน่งต่าง ๆ ของพรรคตามที่กฎหมายและข้อบังคับกำหนด

รายชื่อคณะกรรมการบริหารพรรคนิติศาสตร์ไทย

คณะกรรมการบริหารพรรคนิติศาสตร์ไทย จำนวน ๑๔ คน คือ

๑. นายเกรียงศักดิ์ พินทุสรศรี	หัวหน้าพรรค
๒. นายชาติชาย รุ่งเรือง	รองหัวหน้าพรรค
๓. นายลือชา นาคบรรณ	รองหัวหน้าพรรค
๔. นายสมนึก ภคธร	รองหัวหน้าพรรค
๕. นายนิธิศ ชาญแพทย์	รองหัวหน้าพรรค
๖. นายจรัส อินทร์คง	รองหัวหน้าพรรค
๗. นางสาวกฤษณา ซอหะซัน	เลขาธิการพรรค
๘. นายพงษ์ศิริ อังเจริญกุล	รองเลขาธิการพรรค
๙. นายชินกร วิชัยสิทธิ์ภูติ	โฆษกพรรค

๑๐. นางสาวเรณู ชอบดี	เหรียญกษาปณ์
๑๑. นายณัฐพล ดินสุวรรณกุล	กรรมการบริหารพรรค
๑๒. นายสุกสันต์ ต້องโพนทอง	กรรมการบริหารพรรค
๑๓. นายปรีวัฒน์ นามมิตา	กรรมการบริหารพรรค
๑๔. นายสุกศล ศรีนวล	กรรมการบริหารพรรค
จึงประกาศให้ทราบโดยทั่วกัน	

ประกาศ ณ วันที่ ๘ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๔๕

พลตำรวจเอก วาสนา เพิ่มลาภ

ประธานกรรมการการเลือกตั้ง

นายทะเบียนพรรคการเมือง